

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและการเขียนข้อความภาษาไทยที่มีรูปแบบการเขียนแบบบรรยาย แบบเชิงชวน และแบบแสดงความคิดเห็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

เอกสารและตำรา

1. การอ่าน
  - 1.1 ความหมายและความสำคัญของการอ่าน
  - 1.2 องค์ประกอบของการอ่าน
  - 1.3 ความหมายของความสามารถในการอ่าน
  - 1.4 องค์ประกอบของความสามารถในการอ่าน
  - 1.5 การวัดความสามารถในการอ่าน
2. การเขียน
  - 2.1 ความหมายและความสำคัญของการเขียน
  - 2.2 องค์ประกอบของการเขียน
  - 2.3 ความหมายของความสามารถในการเขียน
  - 2.4 องค์ประกอบของความสามารถในการเขียน
  - 2.5 การวัดความสามารถในการเขียน
3. ข้อความ
  - 3.1 ความหมายของข้อความ
  - 3.2 ประเภทของข้อความ
  - 3.3 หลักการเขียนข้อความ

- 3.3.1 หลักการเขียนข้อความเพื่อบรรยาย
  - 3.3.2 หลักการเขียนข้อความเพื่อเชิญชวน
  - 3.3.3 หลักการเขียนข้อความเพื่อแสดงความคิดเห็น
4. ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 1. งานวิจัยในประเทศ
- 2. งานวิจัยต่างประเทศ

1. การอ่าน (Reading)

1.1 ความหมายและความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะในการรับรู้ทางภาษา มนุษย์เราสามารถเรียนรู้เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั่วโลกอย่างกว้างขวางได้จากการอ่าน การอ่านจึงเป็นสื่อสัมพันธ์ที่สามารถกระชับมนุษย์ทั่วทุกมุมของโลกเข้าด้วยกัน นักการศึกษาและนักภาษาศาสตร์ ตลอดจนบุคคลจากอาชีพอื่น ๆ จึงได้พยายามศึกษาค้นคว้า เพื่อมุ่งพัฒนาการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ซึ่งแต่ละคนได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

มานิต บุญประเสริฐ (2526: 9) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า "การอ่านคือการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยมีข้อเขียนเป็นสื่อกลาง หน้าที่ของผู้อ่านคือการค้นหาความหมายจากข้อเขียนนั้น ผู้อ่านจะเข้าใจข้อความมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น ลักษณะของเรื่องที่อ่าน ประสบการณ์ร่วมระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน ความสามารถทางด้านภาษา"

ปรียา หิรัญประดิษฐ์ (2530 : 30) กล่าวว่า การอ่าน คือ "การรับรู้ความหมายของสารจากลายลักษณ์อักษร การแปลตัวหนังสือออกเป็นเสียงและความหมายคือการอ่าน ดังนั้นการอ่านจึงมีเป้าหมายอยู่ที่ ผู้อ่านต้องเข้าใจสารและรับรู้ความหมายของสิ่งที่อ่านได้"

สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์ (2534: 8) กล่าวว่า การอ่าน คือ "การรับรู้ความหมายจากถ้อยคำ ที่ตีพิมพ์อยู่ในสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือโดยผู้อ่าน ระบุว่าผู้เขียนได้ส่งสารอะไรมายังผู้อ่าน ทั้งในด้านความคิด ความรู้ ความหมาย ความสัมพันธ์กับสิ่งอื่นว่า ผู้เขียนตั้งใจจะแสดงความคิดอย่างไร มีความหมายว่า กระไร เกี่ยวข้องถึงอะไรบ้าง"

สุนันทา โสรัจณ์ และคณะ (2534: 24) กล่าวว่า การอ่าน คือ "กระบวนการค้นหาความหมายจากตัวหนังสือ หรือข้อความที่มีผู้เขียนเขียนไว้ ซึ่งเริ่มจากการรับรู้คำ การออกเสียงคำ การรู้ความหมายของคำ การเข้าใจ ความตามตัวอักษร การตีความหรือมีปฏิกริยาต่อสิ่งที่อ่าน และการผสมผสาน ความรู้ที่ได้จากสิ่งที่อ่านกับประสบการณ์เดิม"

วรรณิ โสสมประยูร (2537: 120-121) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง "กระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษร หรือสิ่งพิมพ์ อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็น ความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้"

ธิดา โมสิกรัตน์ และ ธนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล (2539:5) กล่าวว่า " การอ่านคือการใช้สมองและประสบการณ์ มากกว่าใช้ดวงตา แปล ความหมายของตัวอักษร สัญลักษณ์หรือรหัสต่างๆ" นอกจากนี้ทั้ง 2 ท่านยังแสดง ความคิดเห็นเพิ่มเติมอีกว่า " การอ่านที่แท้จริงคือ อ่านแล้วเข้าใจ ผู้อ่านสามารถ พิจารณาความถูก-ผิดของข้อมูลได้ สามารถเลือกและนำไปใช้ได้เหมาะสม

ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้ดี ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้อ่านนั่นเอง"

พันทิพา หลาบเลิศบุญ (2539 : 45) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านหมายถึง "การแปลความหมายของตัวอักษร ออกมาเป็นความคิด และนำความคิดนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ตัวอักษรคือเครื่องมือแทนคำพูด และคำพูดก็เป็นเพียงเสียง ที่ใช้แทนของจริงอีกทีหนึ่ง เพราะฉะนั้นหัวใจของการอ่าน จึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำ"

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2539 : 2) ได้กล่าวโดยสรุปความหมายของการอ่าน ในหลายแง่มุมอย่างน่าสนใจไว้ว่า "การให้คำจำกัดความของการอ่านขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้ ของผู้ให้คำจำกัดความ นักการศึกษา จะพิจารณาความหมายของการอ่านในด้านการเรียนการสอนของครู ส่วนนักจิตวิทยา จะพิจารณาเกี่ยวกับความพร้อมการรับรู้ ความต้องการ และความสนใจของนักเรียน ส่วนนักภาษาศาสตร์จะพิจารณาความหมายของการอ่านเกี่ยวกับตัวอักษร คำ ประโยคและข้อความ ด้วยเหตุนี้ครุภาษาไทยจึงควรพิจารณาความหมายของ การอ่าน ในหลาย ๆ ด้าน เพื่อประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการสอน ให้เหมาะสมกับนักเรียนต่อไป"

ลาร์รี เอ แฮร์ริส และ คาร์ล บี สมิธ (Larry A.Harris and Carl B. Smith, 1986 : 23) กล่าวถึงความหมายของการอ่านว่า "การอ่านคือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้อ่านกับตัวอักษร โดยผ่านการคิด ซึ่งได้รับการชี้นำจากจุดประสงค์การอ่าน"

เคนเนท กูดแมน (Keneth Goodman , 1988 : 12) กล่าวว่า "การอ่านเป็นการอภิปรายร่วมกันโดยตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน โดยมีการปฏิสัมพันธ์กันในสาระสำคัญ ระหว่างภาษาและความคิดในการอ่านกล่าวคือผู้เขียนถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษา และผู้อ่านแปลออกมาเป็นความคิด"

เอ มอร์ริส และ เอ็น สตีวตท์ โดว์ (A. Morris and N. Stewart Dore, 1989 : 14) กล่าวถึงการอ่านว่า "การอ่านเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ที่ถูกเสนอไว้ในรูปรหัสพิเศษ ผู้เขียนเป็นผู้ส่งรหัส ผู้อ่านจึงเป็นผู้แปลรหัสเหล่านั้น ตามความรู้และประสบการณ์เดิมของตน อันจะก่อให้เกิดการนำไปสู่เป้าหมายหลักของการอ่านที่ว่า ผู้อ่านต้องคิดเป็นและ เข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน"

จากที่นักวิชาการ ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ให้นิยามเกี่ยวกับการอ่านทั้งหมดที่ได้รวบรวมมานี้ จึงสรุปได้ว่าการอ่านหมายถึง กระบวนการทางความคิด ที่ต้องอาศัยกลไกการเรียนรู้ และ สมองตีความจากข้อเขียนประเภทต่าง ๆ โดยเริ่มจาก การรับรู้คำ การออกเสียงคำ การรู้ความหมายของคำ การเข้าใจความตามตัวอักษร แล้วจึงแปลออกมาเป็นความคิดเพื่อที่จะนำความคิดที่ได้นั้น ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และต่อผู้อื่น

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่าน เป็นการสื่อความหมายที่สำคัญประการหนึ่ง สำหรับสังคมมนุษย์นับตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน การอ่านช่วยถ่ายทอดความคิด เรื่องราว และวิชาความรู้ที่ได้บันทึกเอาไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้น จึงมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้แตกต่างกันดังนี้

กรรณิการ์ วิมลเกษม (2529: 82) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า "เป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญมากต่อนักเรียน นักศึกษา ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่จะต้องทำอย่างสม่ำเสมอ และทำมากกว่าบุคคลอื่น ๆ ทั้งที่มีความสามารถในการอ่านได้ดีหรือไม่ อ่านได้เร็วหรือช้า ย่อมมีผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา อย่างแน่นอน ฉะนั้นควรหมั่นฝึกฝนตนเอง ให้มีนิสัยรักการอ่านและ เป็นนักอ่านที่มีคุณภาพ"

ฉัตรภา บุญนาค และคณะ (2529: 1) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านที่ก่อให้เกิดคุณประโยชน์ว่า "การอ่านหนังสือมีคุณประโยชน์มากมาย เช่น ทำให้ผู้อ่านเป็นคนทันสมัย สามารถทราบข่าวคราวต่าง ๆ ได้ทันทั่วถึง ช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้กับผู้อ่าน ทั้งความรู้ที่เป็นเรื่องของตำราวิชาการ ตลอดจนความรู้รอบตัว ซึ่งจะเกิดผลดีทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่ผู้อ่าน"

ประไพ พักตร์เกษม (2530 : 64) กล่าวว่า "การอ่านหนังสือ เป็นความจำเป็นอย่างหนึ่ง ในการส่งเสริมประสบการณ์ใหม่ นอกเหนือไปจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว เพราะหนังสือเป็นขุมทรัพย์ที่จะช่วยพัฒนาความรู้ให้กว้างขวาง ช่วยพัฒนาความคิด รู้จักเลือกเอาสิ่งที่เป็นประโยชน์ทั้งหลายมาพัฒนาสติปัญญา และสะสมไว้เป็นสมบัติในสมอง เพื่อใช้งานและปรับปรุงตนเอง"

วีระชัย มีชอบธรรม และคณะ (2537 : 9) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า "การที่เราได้อ่านหนังสือมากหรือได้ยินได้ฟังมาก ๆ นั้น ทำให้เราได้ชื่อว่าเป็น "พหูสูต" ความเป็นพหูสูต ย่อมทำให้คนเรามีความเจริญ"

วรรณณี โสสมประยูร (2537 : 21-122) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านเอาไว้ว่า

1. การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่าน ทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่ต้องการ

2. ในชีวิตประจำวันโดยทั่วไป คนเราต้องอาศัยการอ่านติดต่อสื่อสาร เพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่น ร่วมไปกับทักษะการฟัง การพูด และการเขียน ทั้งในด้านภารกิจส่วนตัว และการประกอบอาชีพการงานต่างๆ ในสังคม

3. การอ่านช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้ และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไปปรับปรุง และพัฒนาอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ตัวเองกระทำอยู่ ให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

4. การอ่านสามารถสนองความต้องการพื้นฐาน ของบุคคลใน

ด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เช่นช่วยให้มั่นคงปลอดภัย ช่วยให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ช่วยให้มีเกียรติยศและชื่อเสียง ฯลฯ

5. การอ่านทั้งหลายจะส่งเสริมให้บุคคลได้ขยายความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมขึ้นอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ทำให้เป็นผู้รอบรู้ เกิดความมั่นใจในการพูดปราศรัย การบรรยายหรือการอภิปรายปัญหาต่าง ๆ นับว่าเป็นการเพิ่มบุคลิกภาพ ตลอดจนความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเอง

6. การอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์หลายชนิดนับว่าเป็นกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจมาก เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร นวนิยาย การ์ตูน ฯลฯ เป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนานได้เป็นอย่างดี

7. การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ในอดีต เช่น คีลาจารึก ประวัติศาสตร์ เอกสารสำคัญ วรรณคดี ฯลฯ จะช่วยให้อนุชนรู้จักอนุรักษมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยเอาไว้ และสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปได้

สรุปแล้วการอ่าน มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดทั้งชีวิตของมนุษย์ เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ สำหรับพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบอาชีพในอนาคต และมนุษย์ยังใช้การอ่าน เพื่อหาประสบการณ์หรือวิทยาการใหม่ ๆ ที่นอกเหนือไปจากสิ่งที่อยู่แวดล้อมรอบตัวเอง ผู้ที่อ่านมากย่อมจะมีโลกทัศน์กว้างขวางไม่ถูกครอบงำทางความคิด สามารถที่จะใช้สิทธิเสรีภาพของตน แสดงความคิดเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ ได้ตามขอบเขตของกฎหมายที่ได้กำหนดไว้ นอกจากนี้แล้วการอ่านยังก่อให้เกิดผลดีทั้งทางตรงแก่มนุษย์เรา กล่าวคือ การที่อ่านหนังสือมาก หรือได้ยินได้ฟังปราชญ์สนทนามากนั้น ทำให้เราได้ชื่อว่าเป็นพหูสูต ความเป็นพหูสูตย่อมทำให้คนเรามีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต

1.2 องค์ประกอบของการอ่าน

มนุษย์เรามีวิธีการแสวงหาความรู้เพื่อเพิ่มพูนสติปัญญาได้หลายแนวทาง วิธีการสำคัญวิธีหนึ่งที่ช่วยให้มนุษย์มีความรู้ คือการอ่าน ซึ่งการอ่านที่จะให้ประสบความสำเร็จนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ดังที่นักวิชาการได้กล่าวเอาไว้ดังนี้

สนิท ตั้งทวี (2529 : 281 - 282) กล่าวว่า การอ่านมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1. ผู้อ่าน การอ่านจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าไม่มีผู้อ่าน
2. ตัวอักษร ถ้าผู้อ่านมองเห็นตัวอักษรแล้วอ่านได้ แต่ไม่เข้าใจความหมายของตัวอักษรในที่นี้ ก็จะไม่ถือว่าเป็นการอ่าน
3. ความหมาย ถ้าผู้อ่านมองเห็นตัวอักษรชัดเจน สามารถเข้าใจความหมายของตัวอักษร ก็จะถือว่าเป็นการอ่าน แต่ยังไม่สมบูรณ์ เพราะมีเพียงทักษะความเข้าใจคำศัพท์
4. เลือกความหมาย ถ้าผู้อ่านมองเห็นตัวอักษรเข้าใจความหมายของตัวอักษร และสามารถเลือกความหมายที่ดีที่สุด ในหลาย ๆ ความหมายของคำที่ห้อมล้อมด้วยบริบท (Context) ได้อย่างถูกต้อง โดยอาศัยการพิจารณาด้วยเหตุและผล เช่นนี้จึงจะถือได้ว่าเป็นการอ่านที่สมบูรณ์เพราะมีทักษะทางด้านความเข้าใจและเนื้อเรื่อง ความคิดเชิงวิจารณ์เพิ่มขึ้น
5. การนำไปใช้ การอ่านจะมีความสมบูรณ์ที่สุดก็ต่อเมื่อผู้อ่านมีขบวนการที่ต่อเนื่อง คือผู้อ่านมองเห็นตัวอักษร เข้าใจความหมายของตัวอักษร สามารถเลือกหาความหมายที่ดี และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้อ่าน จนกระทั่งเกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

วรณี โสสมประยูร (2532: 122) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการอ่านของเด็กไว้ว่า

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย

- 1.1 สายตา
- 1.2 ปาก
- 1.3 หู
2. องค์ประกอบทางด้านจิตใจ
  - 2.1 ความต้องการ
  - 2.2 ความสนใจ
  - 2.3 ความศรัทธา
3. องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา
  - 3.1 ความสามารถในการรับรู้
  - 3.2 ความสามารถในการนำประสบการณ์เดิมไปใช้
  - 3.3 ความสามารถในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง
  - 3.4 ความสามารถในการเรียน
4. องค์ประกอบทางประสบการณ์พื้นฐาน
5. องค์ประกอบทางวุฒิภาวะ อารมณ์ แรงจูงใจและบุคลิกภาพ
6. องค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม

สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์ (2534: 70 - 71) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่ช่วยให้อ่าน ได้ดีดังนี้

1. มีสมาธิแน่วแน่
2. มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
3. มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
4. มีอารมณ์อ่อนไหว มีจินตนาการสูงพอ ที่จะเห็นสอดคล้องกับข้อเขียน
5. เข้าใจกลวิธีการแต่ง การใช้ถ้อย ความหมายแฝง หรือ ความหมายโดยนัย การผูกประโยค เป็นต้น

มาลินี ชาญศิลป์ (2539 : 102-103) กล่าวว่า องค์ประกอบของการอ่านมี 5 ส่วน คือ

1. ผู้อ่าน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญส่วนแรก ที่ทำให้เกิดการอ่าน เพราะถ้าไม่มีผู้อ่าน การอ่านก็ไม่เกิดขึ้น
2. สาร หรือหนังสือ หรือตัวอักษร เนื้อหา เรื่องราว และสารจากหนังสือเหล่านั้นจะให้ความคิดแก่ผู้อ่าน ถ้าอ่านไม่ออก หรืออ่านไม่เข้าใจ การอ่านก็ไม่สัมฤทธิ์ผล
3. ความหมาย ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของคำ การอ่านจึงจะเกิดขึ้นต่อไปได้
4. การเลือกความหมาย ความหมายของคำในภาษาไทยนั้นมีจำนวนไม่น้อยที่มีหลายความหมาย ผู้อ่านจะต้องสามารถพิจารณาเลือกให้ถูกต้องว่าผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายให้คำนั้นหมายความว่าอย่างไร ถ้าผู้แต่งและผู้อ่านมีความเข้าใจตรงกัน ก็สามารถอ่านได้ความที่ถูกต้อง หากเข้าใจไม่ตรงกันก็ทำให้เข้าใจผิดได้เช่นกัน
5. การนำไปใช้ การอ่านจะได้รับผลสำเร็จมากน้อยหรือไม่ขึ้นอยู่กับที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายเรื่องราวถูกต้อง ตามจุดประสงค์ของผู้แต่ง สามารถเลือกสิ่งที่ดี ถูกต้อง เหมาะสม และนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ตามโอกาสต่าง ๆ ได้ หรือทำประโยชน์ให้ตนเองและสังคมได้ต่อไปด้วย

แมรี ฟินอคเชียโร และ คริสโตเฟอร์ บรัมฟิต (Mary Finocchiaro and Christopher Brumfit, 1983 : 144) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการอ่านประกอบด้วย

1. ความสามารถในการเดาหรือคาดคะเนความหมาย
2. ความรู้เรื่องโครงสร้างทางภาษา
3. ความรู้และความคุ้นเคย ด้านคำศัพท์และวัฒนธรรมของภาษา
4. ความรู้ในเรื่องวิธีการอ่านแบบต่าง ๆ
5. พัฒนาการด้านอัตราเร็วในการอ่าน

เอ็ดดี้ วิลเลียมส์ (Eddie Williams, 1984 : 3 - 7)
ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านที่มีประสิทธิภาพว่าประกอบด้วย

1. ความรู้ในระบบการเขียน (Knowledge of the Writing System) ด้านการสะกดคำ และการอ่านออกเสียง
2. ความรู้ในเรื่องภาษา (Knowledge of the Language) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบของคำ การเรียบเรียงคำ โครงสร้าง และ ไวยากรณ์ของภาษา
3. ความสามารถในการตีความ (Ability to Interpret) ซึ่งหมายถึงความสามารถ เข้าใจจุดประสงค์ของข้อความ รู้วิธีการเรียบเรียง ประโยคเป็นข้อความที่ต่อเนื่องกัน และ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยค
4. ความรู้รอบตัวทั่วไป (Knowledge of the World) ได้แก่ ลักษณะของข้อเขียนวัฒนธรรม เหตุการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ
5. เหตุผลในการอ่านและวิธีการอ่าน (Reason for Reading and Reading Style) ผู้อ่านแต่ละคนมีเหตุผลและความต้องการในการอ่านแตกต่างกัน ซึ่งจะมีผลต่อการเลือกวิธีการอ่าน ดังนั้นเมื่อต้องการอ่านผู้อ่านต้องทราบว่า ตนกำลังอ่านอะไร อ่านไปเพื่ออะไร และจะเลือกวิธีอ่านอย่างไรให้เหมาะสม

จากการที่ได้ประมวลความคิดเห็นของนักวิชาการหลายท่านจึงรวบรวมองค์ประกอบสำคัญของการอ่านได้ว่า ผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการอ่านจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 2 ประการใหญ่ ๆ กล่าวคือ ตัวผู้อ่านต้องมีความรู้ทางด้านภาษาเป็นหลักสำคัญอาทิ มีความรู้ความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ รู้เกี่ยวกับโครงสร้างของภาษา รู้จักกลวิธีการเขียน มีความรู้รอบตัว ฯลฯ อีกประการหนึ่งคือ จะต้องนิยัรักการอ่านเป็นพื้นฐาน มีจุดมุ่งหมายในการอ่านสามารถตีความหมายจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้อย่างเข้าใจ สามารถนำความรู้ที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและบุคคลอื่นได้

1.3 ความหมายของความสามารถในการอ่าน

การอ่าน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสื่อสาร โดยที่ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมาย สิ่งที่ตนกำลังอ่านด้วย มิใช่แต่เพียงว่าอ่านได้ถูกต้อง และรวดเร็วเท่านั้น ความสามารถในการอ่านถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ นอกจากนี้ก็เป็นที่ยอมรับแล้วว่า ความสามารถในการอ่านหนังสือ มิใช่ลักษณะทางจิตวิทยาที่ติดตัวมาแต่กำเนิด หากแต่เป็นสิ่งที่สั่งสมตั้งแต่เยาว์วัยมาเป็นลำดับ ดังนั้นความสามารถในการอ่านจึงเป็นสิ่งที่ "ฝึกฝน" กันได้ ซึ่งในหัวข้อนี้มีนักวิชาการหลายท่าน มีความสนใจศึกษาค้นคว้า และให้ความหมายไว้ดังนี้

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2524:3) ได้กล่าวถึง ความสามารถในการอ่านว่า คือ "ความสามารถเข้าใจ เนื้อความที่อยู่ในบทอ่าน ความสามารถในการมีปฏิกริยาร่วมกันกับสิ่งที่อ่าน รวมทั้งความสามารถในการคัดเลือกรวบรวมความคิดและข้อเท็จจริง สามารถให้ข้อสรุป และตัดสินใจได้ ทักษะเหล่านี้ไม่ใช่ว่าจะจำเป็นสำหรับภาษาใดภาษาหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทางความคิด"

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2527: 126) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการอ่าน ไว้หลายแง่มุม ได้อย่างน่าสนใจว่า "ความสามารถในการอ่าน (Readability) เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบในการอ่าน คือ หากใช้กับผู้อ่าน มีความหมายว่า ผู้อ่านที่อ่านเรื่องราวได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่านเรียกว่า มีความสามารถในการอ่านสูง แต่ถ้าผู้อ่านอ่านแล้วไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เรียกว่า มีความสามารถในการอ่านต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ"

วาวแวว โรงสะอาด (2530: 76) กล่าวว่า ความสามารถในการอ่าน หมายถึง "ความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ ผู้ที่สามารถอ่านได้เร็ว และจับใจความสำคัญ

ของเรื่องที่สามารถอ่านได้ บ่อมจะเรียนรู้เนื้อหาวิชาของวิชาต่าง ๆ ได้ดีกว่าผู้ที่อ่านซ้ำ หรือจับใจความได้ไม่ครบถ้วน..."

แพทริเซีย คาร์เรล (Patricia Carrell, 1984 : 332-333) ได้เสนอว่า "ความสามารถในการอ่านนั้น เป็นกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่าง เนื้อหาของบทอ่าน และความรู้เดิมของผู้อ่าน ซึ่งความรู้เดิมนั้นประกอบด้วย ความรู้ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ สถานที่ต่าง ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ความคิดรวบยอด ความรู้สึกและทัศนคติของผู้อ่าน"

บี เจ มัวร์ (B.J. Moore, 1984: 3-7) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านว่า "เป็นความสามารถในการเข้าใจความหมายของ คำศัพท์ต่าง ๆ ในข้อความที่อ่าน โดยเชื่อมโยงเข้ากับประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ทำให้เกิดความเข้าใจและสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่สามารถอ่านได้ ความเข้าใจในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะถ้าปราศจากความเข้าใจแล้วก็ไม่ อาจกล่าวได้ว่า ผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านแม้ว่าผู้อ่านจะสามารถอ่านคำทุก ๆ คำได้ก็ตาม"

ลารี เอ แฮริส และ คาร์ล บี สมิธ (Lary A. Harris and Carl B. Smith, 1986 : 55) กล่าวถึง ความสามารถในการอ่านว่าเป็น "ความสามารถในการสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูล และความคิด ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยผู้เขียนจะแสดงความคิดของตนผ่านตัวอักษร และตามลักษณะการเขียนของตน ผู้อ่านจะต้องตีความหมายจากตัวอักษรเหล่านั้น การที่ผู้อ่านจะสามารถตีความได้อย่างถูกต้องนั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิม ความคุ้นเคยกับเนื้อเรื่อง และความรู้ทางภาษาของผู้อ่าน"

จากความคิดเห็น และคำกล่าวของนักวิชาการหลายท่านข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านหมายถึง ความสามารถในการสื่อสารระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน โดยที่ผู้อ่านจะต้องตีความหมายจากข้อเขียนที่ผู้เขียน

ส่งสารออกมาทางตัวอักษร ด้วยการใช้ความรู้ทางภาษา ประสบการณ์เดิม ตลอดจนความคุ้นเคยและทัศนคติของผู้อ่านมาเป็นส่วนประกอบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันทั้งสองฝ่าย

1.4 องค์ประกอบของความสามารถในการอ่าน

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า ความสามารถในการอ่านเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านจะต้องตีความ เพื่อให้เข้าใจในวัตถุประสงค์ ตลอดจนแนวความคิดของผู้เขียนได้ถูกต้อง การที่ผู้อ่านจะมีความสามารถดังกล่าวได้จึงต้องอาศัยองค์ประกอบในการอ่านเข้ามาช่วย ซึ่งในประเด็นนี้มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ดังนี้

เคนเนธ กูดแมน (Kenneth Goodman, 1971 : 25 - 27) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ในการอ่านประสบความสำเร็จมีอยู่ 4 ประการ คือ

1. ความรู้ทางภาษา (Linguistic Knowledge) ในขั้นแรกผู้อ่านจะเริ่มเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษร และการรู้ความหมายของคำแต่ละคำ การอ่านจะเปลี่ยนไปเมื่อผู้อ่านมีประสบการณ์ในการอ่านมากขึ้น และเมื่ออ่านเก่งแล้วก็จะสามารถอ่านเอาความหมายได้
2. ประสบการณ์ โลกทัศน์ ความรู้ (Schema) ซึ่งรวมไปถึงความรู้และความพร้อมในเนื้อหาที่ผู้อ่านมีต่อสิ่งที่อ่านด้วย
3. ความสมบูรณ์ของเนื้อเรื่องหรือข้อเขียนนั้น (Conceptual or Semantic Completeness) ความเข้าใจจะเกิดขึ้นได้ถ้าเรื่องที่อ่านนั้นมีเนื้อความที่สมบูรณ์ในตัวเอง มีเนื้อหาที่ชัดเจน
4. ความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างของเนื้อเรื่อง จากการวิเคราะห์ภาษาในระดับสูงกว่าประโยค ทำให้ทราบว่าเนื้อเรื่องแต่ละเรื่องแต่ละประเภท มีลักษณะโครงสร้างแตกต่างกัน เนื้อเรื่องของผู้เขียนแต่ละคนยังสะท้อนความเชื่อ ตลอดจนวัฒนธรรมของผู้เขียนด้วย ถ้าเนื้อเรื่องนั้นเสนอเรื่องราวที่ต่างไปจากวัฒนธรรมหรือประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน การอ่านก็จะประสบความสำเร็จ

สำเร็จได้ยาก เนื่องจากประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เขียนและผู้อ่านต่างกัน

รอด เอลลิส และ ไบรอัน ทอมลินสัน (Rod Ellis and Brian Tomlinson, 1980 : 140 - 142) มีความเห็นว่า ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ

1. ความสามารถในการใช้ทักษะกลไก (Mechanical Skill) คือทักษะในการใช้สายตากวาดไปตามตัวอักษรจากซ้ายไปขวา ผู้อ่านที่มีทักษะด้านนี้ดีจะสามารถอ่านได้อย่างรวดเร็ว
2. ความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำ (Understanding the Meanings of Lexical Items) ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายทั้งโดยตรง (Denotative) และความหมายโดยอ้อม (Connotative) ของคำในบทอ่าน และผู้อ่านยังสามารถเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทที่อ่านได้ด้วย
3. ความสามารถในการเข้าใจความหมายทางไวยากรณ์ (Understanding Grammatical Meaning) ในการอ่านนั้น ผู้อ่านควรมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของประโยคแบบต่าง ๆ รู้จักการใช้คำเชื่อม และเข้าใจถ้อยคำที่ผู้เขียนใช้อ้างอิงถึงสิ่งที่กล่าวมาแล้ว
4. ความสามารถในการให้เหตุผล (Reasoning Skill) ทักษะนี้เป็นทักษะด้านความคิด ที่ผู้อ่านจะใช้ในการลำดับเรื่องราวต่าง ๆ ในบทอ่านเข้าด้วยกัน ผู้อ่านจะได้รู้ว่า สิ่งใดสำคัญและสิ่งใดไม่สำคัญ
5. ความสามารถในการเลือกสรร (Selection Skill) ทักษะนี้จะช่วยให้ผู้อ่านรับรู้ถึงโครงสร้างภายในบทอ่าน เช่น รู้ว่าส่วนใดคือ บทนำ เนื้อเรื่องและบทสรุป ผู้อ่านจะสามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างใจความสำคัญและข้อความที่มาสนับสนุนได้

คริสทีน คาสานอฟ (Christine Casanave, 1987: 2-3) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การอ่านที่ประสบผลสำเร็จนั้น จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบต่อไปนี้คือ

1. ความสามารถในการถอดรหัสของผู้อ่าน หรือความสามารถในการเข้าใจหรือตีความหมายตัวอักษรที่ผู้เขียนนำเสนอไว้ในงานเขียนนั้น
2. ความเหมาะสมของบทอ่าน ซึ่งหมายถึง บทอ่านที่เขียนโดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ที่ผู้อ่านคุ้นเคย
3. ความสอดคล้องระหว่างความรู้เดิมและความรู้ใหม่ของผู้อ่านในบทอ่านนั้น
4. ความสามารถในการคิดค้นหาวิธีการแก้ปัญหาข้อสงสัยของผู้อ่าน

สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของความสามารถในการอ่าน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับทางด้านภาษาที่ผู้อ่านมีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้างไวยากรณ์ คำศัพท์ ประสบการณ์เดิม ความสามารถในการตีความ สรุปความ โดยที่ผู้อ่านจะนำองค์ประกอบเหล่านี้มาหลอมรวมกัน เพื่อจะได้เข้าใจเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน ตลอดจนแนวคิดและวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้ตรงกัน

1.5 การวัดความสามารถในการอ่าน

ในการวัดความสามารถในการอ่านนั้น โดยทั่วไปจะนิยมใช้แบบสอบเป็นเครื่องมือในการวัด ซึ่งนักวิชาการต่างประเทศได้เสนอแนวทางในการสร้างแบบสอบวัดความสามารถในการอ่านไว้ดังนี้

โรเจอร์ ที เลนนอน (Roger T. Lennon, 1972: 26 - 31) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการวัดความสามารถในการอ่าน คือ

1. ความรู้เกี่ยวกับคำโดยทั่ว ๆ ไป หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับคำและขอบเขตของคำศัพท์ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความชำนาญในการใช้คำเป็นสิ่งสำคัญประการแรก ที่จะนำไปสู่การบรรลุถึงความสามารถระดับสูงของทักษะการอ่านทุกชนิด

2. ความเข้าใจเรื่องราวที่ปรากฏอย่างชัดเจน เช่น การรู้ตำแหน่งของข้อความที่กล่าวถึงอย่างเจาะจง การเข้าใจความหมายตามตัวอักษร และความสามารถในการติดตามเรื่องที่อ่านตามลำดับ อาจกล่าวได้ว่าแบบสอบอ่านที่ยอมรับกันเป็นจำนวนมาก มักจะวัดความสามารถในการอ่านทางด้านนี้มากกว่าด้านอื่น ๆ

3. ความเข้าใจความหมายที่แฝงอยู่ รวมถึงความมีเหตุผลในการอ่าน ความสามารถในการให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ตลอดจนสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับผลที่ตามมา การเข้าใจความและการจัดลำดับของคำจากเนื้อเรื่อง ทราบถึงความคิดสำคัญและการจัดลำดับความคิด เข้าใจความหมายที่แฝงอยู่ของข้อความที่อ่าน โดยการได้ข้อสรุปหรือหลักเกณฑ์จากเรื่องที่อ่าน อย่างไรก็ตาม ใ้การที่จะได้ความหมายที่แฝงจากเรื่องที่อ่านนั้น ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายตามตัวอักษร หรือความหมายที่ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนก่อน

4. ความซาบซึ้ง หมายถึง ความสามารถในการทราบถึงความตั้งใจหรือจุดมุ่งหมายของผู้เขียน ทราบถึงอารมณ์ หรือน้ำเสียงของเรื่อง ความสามารถในการเข้าใจกลไกทางวรรณคดี จนกระทั่งผู้อ่านเข้าใจความคิดของผู้เขียน

เจ บี ฮีตัน (J.B.Heaton, 1979 : 103 - 110) ได้ให้แนวทางในการวัดความสามารถในการอ่านว่าควรครอบคลุมสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. ความหมายของคำศัพท์ หรือกลุ่มคำที่ปรากฏในข้อความหรือบริบท
2. ความหมายของประโยคในโครงสร้างต่าง ๆ โดยกำหนดประโยคมาให้ 1 ประโยค แล้วให้เลือกประโยคเทียบเคียงที่มีความหมายตรงกับประโยคที่กำหนดให้มา
3. ใจความสำคัญหรือใจความหลักของเรื่องที่อ่าน
4. รายละเอียดในเนื้อเรื่อง
5. ความสัมพันธ์ของใจความในเนื้อเรื่อง

6. การสรุปเรื่องและตีความหมายของเรื่องที่ไม่ปรากฏอยู่ในข้อความหรือปริบท

แมรี ฟินอคเชียโร และซิดนีย์ ซาโกะ (Mary Finocchiaro and Sydney Sako, 1983 : 131 - 135) ได้เสนอแนะวิธีการประเมินความสามารถการอ่าน โดยใช้แบบสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบนั้น ควรครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

1. คำศัพท์ โดยมุ่งให้สามารถเดาคำศัพท์โดยใช้ข้อความปริบทที่อยู่รอบ ๆ เพื่อให้ได้ความหมายที่ถูกต้องเหมาะสมกับคำศัพท์นั้น ๆ
2. ใจความสำคัญของเนื้อหาที่อ่าน
3. รายละเอียดในเนื้อหาที่อ่าน
4. การตีความโดยนับจากใจความที่ปรากฏอยู่
5. อารมณ์ ความรู้สึก และเจตนาอารมณ์ของผู้เขียน
6. ความสัมพันธ์ของข้อความหรือประโยคที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง
7. โครงสร้างของประโยคโดยการแปลความประโยค

นอกจากนี้นักวิชาการทั้งสองท่านยังได้กล่าวถึงแบบสอบที่นิยมใช้วัดความสามารถในการอ่านมี 2 แบบ คือ

1. แบบสอบแบบอัตนัย (Subjective Test) ได้แก่ แบบสอบแบบความเรียง โดยให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน โดยเขียนคำตอบเป็นประโยคหรือข้อความยาว ๆ
2. แบบสอบแบบปรนัย (Objective Test) ได้แก่ แบบสอบแบบเลือกตอบ แบบถูกผิด แบบจับคู่ แบบเติมคำ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันนี้แบบสอบวัดความสามารถในการอ่านที่นิยมใช้กันอีกแบบหนึ่งก็คือ แบบบันทึกสิ่งที่จำได้ (Recall Protocol) ซึ่งแพทริเซีย คาเรลล์ (Patricia Carell, 1983 : 183 - 207 : 1984 : 87 - 113) อุลลา คอนเนอร์ (Ulla Connor 1984 : 239 - 256 และ

แพทริเซีย คาเรลล์ และอุลลา คอนเนอร์ (Patricia Carell and Ulla Connor, 1991: 314-324) สร้างขึ้นมา ซึ่งแบบบันทึกสิ่งที่จำได้นี้มีข้อดีคือ ในแบบบันทึกนี้ จะไม่มีส่วนใดที่เป็นข้อมูลจากเนื้อเรื่องมาขึ้นน้ำหนักเรียนเหมือนแบบสอบชนิดอื่นๆ สิ่งนี้นักเรียนเขียนออกมาจึงแสดงถึงความสามารถในการเขียนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ข้อมูลจากแบบบันทึกสิ่งที่จำได้ ยังแสดงถึงธรรมชาติของกระบวนการอ่านคือ การให้ความหมายข้อมูล (Encoding) และการปรับโครงสร้างข้อมูล (Analysing) ของผู้อ่าน

แบบบันทึกสิ่งที่จำได้นี้ ใช้วัดความสามารถในการอ่าน โดยให้นักเรียนได้อ่านข้อความในระยะเวลาที่กำหนดให้ เมื่อครบเวลาแล้วจึงเก็บข้อความคืน จากนั้นจึงแจกแผ่นกระดาษให้นักเรียนเขียนทุกสิ่งที่นักเรียนจำได้จากการอ่านข้อความนั้น

วิธีการตรวจให้คะแนนแบบบันทึกสิ่งที่จำได้ สามารถทำได้โดยวิเคราะห์ข้อความที่ให้นักเรียนได้อ่าน ออกเป็นหน่วยความคิดย่อย ๆ (Idea Unit) แล้วตรวจแบบบันทึกของนักเรียนว่ามีหน่วยความคิดตรงตามที่วิเคราะห์เอาไว้ที่หน่วยความคิด แล้วให้คะแนนตามจำนวนหน่วยความคิดในแบบบันทึกที่ตรงกับที่ได้วิเคราะห์ไว้

2. การเขียน (Writing)

2.1 ความหมายและความสำคัญของการเขียน

การดำรงชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบัน จำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารทุกวันอย่างสม่ำเสมอ มนุษย์ใช้ความพยายามอันยาวนาน สำหรับพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน นั่นก็คือการเขียนซึ่งใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจตน และตนเข้าใจผู้อื่นตรงกัน นักวิชาการได้ให้ความหมายและแสดงทัศนะเกี่ยวกับการเขียนไว้แตกต่างกันดังนี้

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2526:108) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการเขียนว่า "การเขียนเป็นทักษะทางภาษา ที่มนุษย์ใช้เป็นอันดับที่ 4 หมายความว่า ทุกคนจะต้องผ่านทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน ได้เสียก่อนจึงจะมาถึงทักษะการเขียน การเขียนเป็นการแสดงออกเพื่อการสื่อสารของมนุษย์ เป็นการถ่ายทอดความรู้ความคิด และความต้องการทุกอย่าง ออกมาให้ผู้อื่นทราบทางตัวอักษร อันจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงตามความมุ่งหมายของผู้เขียน และการเขียนยังเป็นทักษะที่มีหลักฐานถาวรปรากฏอยู่"

ปรีชา หิรัญประดิษฐ์ (2530 : 99) กล่าวว่า การเขียนคือ "การถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความต้องการ ความรู้สึก ออกมาเป็นตัวหนังสือให้ผู้อ่านได้เข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียน"

เอกฉันท จารุเมธีชน กล่าวว่า (2535 : 105) การเขียน คือ "การถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความต้องการ ความรู้สึกออกเป็นตัวหนังสือให้ผู้อ่านได้อ่าน และเข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียน การเขียนทุกครั้งต้องคำนึงถึงผู้อ่านเป็นสำคัญว่า ผู้อ่านมีพื้นฐานความคิดเป็นอย่างไร ควรเขียนอย่างไรจึงจะเกิดผลตามความประสงค์ ต่อจากนั้นกำหนดรูปแบบ วิธีการเขียน การใช้ภาษาและเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้อ่าน การเขียนจึงจะประสบความสำเร็จตามความตั้งใจ"

อัจฉิมา เกิดผล (2538: 74) กล่าวว่า การเขียนคือ "การสื่อความหมายอย่างหนึ่งไปยังผู้อ่าน โดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการส่งสารเพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบความรู้ ความคิด และความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน"

วรนนท์ อักษรพงศ์ (2539: 67) กล่าวว่า การเขียน หมายถึง "การแสดงความแตกต่าง ในด้านความคิดอ่านของมนุษย์ ด้วยการเขียนออกมาเป็นข้อความ การเขียนดังกล่าวได้เนื่อหามาจากความรู้ประสบการณ์ ค่านิยมและทัศนคติของผู้เขียนเอง เมื่อประกอบเข้ากับนิสัยใจคอ บุคลิกลักษณะ ตลอดจนความลึกซึ้งทางจิตใจของผู้เขียนแล้ว การเขียนก็จะมีลักษณะ เฉพาะหรือท่วงทำนองการเขียน

(Style) ที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้เขียนออกมา"

แมรี ฟินอคเชียโร (Mary Finocchiaro, 1980 : 130) กล่าวว่า การเขียน คือ "ความคิดที่แสดงออกมาในลักษณะของตัวอักษร นักเรียนจะแสดงสิ่งที่มีอยู่ในใจ ประสบการณ์ความคิด ความรู้สึกและอารมณ์ออกมากับตัวอักษรนั้น"

แบร์รี พี เทเลอร์ (Barry P. Taylor, 1984 : 1-15) ได้กล่าวไว้ว่า "การเขียนเป็นงานด้านความคิด เป็นกระบวนการแสวงหาเชิงสร้างสรรค์ (Discovery Creative Procedure) โดยมีลักษณะผสมผสานระหว่างเนื้อหาและภาษา กล่าวคือ เป็นการใช้ภาษาเพื่อค้นหาสิ่งที่นอกเหนือความรู้เดิมที่มีอยู่ การเขียนจึงเป็นเครื่องมือในการค้นหาความหมายจากประสบการณ์ของผู้เขียน เพื่อจะได้นำสิ่งเหล่านั้นมาเสนอผู้อ่าน"

เมย์ ชินห์ (May Shinh, 1986: 121) กล่าวถึงการเขียนว่า "เป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด สำหรับการศึกษาในระดับสูง เช่น การเขียนข้อสอบบรรยายความสั้นๆ (Short Essay Test) การเขียนย่อความ (Summaries) การเขียนวิจารณ์ (Criticism) และการเขียนรายงานการวิจัย (Research Reports) เพื่อแสดงความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ได้เรียนและได้ศึกษาค้นคว้ามา นอกจากนี้ทักษะการเขียน ยังเป็นทักษะที่สำคัญที่ต้องใช้ควบคู่กับทักษะอื่น ๆ ได้แก่ ทักษะการอ่าน การฟังและการพูดอีกด้วย"

จากที่นักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศหลายท่าน ได้แสดงความคิดเห็น ตลอดจนนิยามการเขียนมาดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่าการเขียนหมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนความต้องการของผู้เขียนออกมา ซึ่งเนื้อหาต่าง ๆ ในข้อเขียนได้จากประสบการณ์เดิม ค่านิยมและทัศนคติแล้วถ่ายทอดผ่านมาทางตัวหนังสือ โดยมีจุดประสงค์คือ ให้ผู้รับสารได้อ่านความคิด อ่านอารมณ์ อ่านทัศนคติ ของผู้เขียนได้ถูกต้อง

ความสำคัญของการ เขียน

การเขียนเป็นทักษะส่งสาร เพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน ดังนั้น จึงมีนักวิชาการกล่าวถึง ความสำคัญของการเขียนไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2526: 108) กล่าวจำแนกความสำคัญของการเขียนไว้หลายประเด็นดังนี้

1. เป็นเครื่องมือวัดความเจริญหรืออารยธรรมของมนุษย์
2. เป็นเครื่องมือที่ใช้สนองความปรารถนาของมนุษย์ ทำให้เกิดผลตามความต้องการเช่น ทำให้รัก ทำให้เข้าใจ ฯลฯ
3. การเขียนเป็นอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งได้รับยกย่องมาแต่โบราณ
4. เป็นเครื่องมือสำคัญทางวัฒนธรรม ที่ถ่ายทอดมรดกทางด้านสติปัญญาของมนุษย์
5. เป็นสิ่งที่ช่วยแพร่กระจายความรู้ความคิดให้กว้างไกลและได้รวดเร็ว
6. เป็นสื่อกลางให้ความรู้ความคิดและความเพลิดเพลินแก่คนทุกเพศทุกวัย
7. เป็นบันทึกทางสังคมที่ให้คุณประโยชน์แก่คนรุ่นปัจจุบันและอนาคต
8. เป็นงานอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งในปัจจุบัน

สนิท ตั้งทวี (2529: 118) กล่าวว่า การเขียนมีความสำคัญ ดังนี้

1. เป็นเครื่องแสดงออกของความรู้ ความคิด และความ รู้สึกของมนุษย์

2. เป็นเครื่องมืออันสำคัญในการวัดความเจริญ หรือ อารยธรรมของมนุษย์แต่ละยุคแต่ละสมัย
3. เป็นเครื่องมือใช้สำหรับสื่อสารทั้งเรื่องในอดีต ในปัจจุบัน และในอนาคต
4. เป็นเครื่องมือที่ใช้สนองความปรารถนาของมนุษย์

นพดล จันทรพิพิธ (2531: 91) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียน สรุปไว้ดังนี้

1. การเขียนเป็นการสื่อสารของมนุษย์
2. การเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้และสติปัญญาของมนุษย์
3. การเขียนสามารถสร้างความสามัคคีในมนุษยชาติ
4. การเขียนเป็นเครื่องระบายนามของมนุษย์
5. การเขียนทำให้มนุษย์ประสบความสำเร็จในชีวิต เช่น การเรียน การทำงาน เป็นต้น

อัจฉิมา เกิดผล (2538: 98) กล่าวว่า การเขียนเพื่อการสื่อสาร มีความสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. การเขียนเป็นการเข้ารหัสเพื่อการสื่อสาร เพื่อบันทึกความคิดเป็นตัวอักษร อาจเพื่อเก็บไว้ในระบบ หรือเพื่อการสื่อสารต่อไปยังผู้รับสาร
2. การเขียนเป็นวิธีการในการสื่อสารระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่ม และสื่อสารมวลชน เช่น ในการเขียนจดหมาย บันทึก รายงาน การประชุม บทภาพยนตร์ บทวิทยุ บทละคร โทรทัศน์ เป็นต้น
3. การเขียนช่วยให้ข้อมูล ช่วยโน้มน้าวใจ และช่วยให้ความบันเทิงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สำหรับการสื่อสารแต่ละคราว
4. การเขียนทำความเข้าใจได้ดีกว่าการพูด เนื่องจากได้ข้อมูลที่ละเอียดกว่า
5. การเขียนเป็นหลักฐาน ค้นคว้า อ้างอิงได้ เป็นประโยชน์

ต่อการเก็บข้อมูล บันทึกประวัติศาสตร์ การเขียนบันทึกความเป็นมาของชาติ และ วัฒนธรรมของทุกชาติ ทุกภาษา เช่น เพลง การละเล่น การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ สามารถเก็บให้คนรุ่นหลังศึกษาได้ดีกว่าการพูด

แอน ไรมส์ (Ann Raimes, 1985 : 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนว่า " การที่จะสื่อสารให้ได้ผลอย่างเต็มที่ในสถานการณ์โลก ยุคปัจจุบัน นอกจากผู้เขียนจะต้องเรียนรู้ที่จะติดต่อสื่อสารโดยตรงด้วยการพูดคุย แล้ว ยังจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะสื่อสารทางอ้อมอีกด้วยนั่นคือ การเขียนซึ่งเป็นสิ่ง จำเป็นในสถานการณ์โลกปัจจุบัน ซึ่งมีความเจริญก้าวหน้าทั้งด้านวิทยาศาสตร์ การศึกษาเทคโนโลยี เป็นต้น"

เจฟเฟอรี แอล ดันแคน (Jeffrey L. Duncan, 1985 : 3 - 4) ได้กล่าวถึงการเขียนว่า " เป็นทักษะที่สำคัญที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะ ในทักษะการสื่อสารนั้น ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สามารถผลิตข้อมูลหรือข้อความ ได้สละสลวยมากกว่าทักษะพูด เพราะผู้เขียนสามารถใช้เวลาในการค้นหา สร้าง และเรียบเรียงข้อมูลได้นานกว่าทักษะการพูด และยังสามารถตรวจทานแก้ไขสิ่งที่ เขียนได้อีก"

เอส สคริบบเนอร์ และ เอ็ม ลิเทอเรซี โคล (S.Scribner and M. Literacy Cole, 1987 : 448) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนว่า " การเขียนมีความสำคัญในชีวิตประจำวัน เพราะการเขียนเป็น เครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกและอารมณ์ต่าง ๆ และการเขียนยังถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการถ่ายทอดวัฒนธรรม เพื่อให้สังคม ดำรงอยู่ได้"

จากคำกล่าวของนักวิชาการข้างต้น สรุปความสำคัญของการเขียน ได้ว่า การเขียนหรือการบันทึกเพื่อถ่ายทอดมรดกทางสติปัญญา ตลอดจน วัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความเป็นอารยชนที่มีประวัติความ

เป็นมาอันยาวนาน นอกจากนี้การเขียนมีความสำคัญต่อมนุษย์โดยตรง กล่าวคือ ช่วยในการเผยแพร่องค์ความรู้สาขาต่าง ๆ ให้พัฒนาแตกแขนงต่อไปและมีความสำคัญในทางอ้อม คือช่วยให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพราะการเขียนเป็นสื่อสันติภาพที่สามารถสร้างความเข้าใจระหว่างมนุษย์ที่ทุกมุมของโลกได้

2.2 องค์ประกอบของการเขียน

การเขียนเป็นทักษะที่ซับซ้อนมากกว่าการอ่าน ดังนั้นการเขียนเพื่อที่จะให้สื่อความหมายได้ดีและถูกต้อง จะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ ซึ่งในประเด็นนี้มีนักวิชาการได้กล่าวเอาไว้ ดังนี้

ทวิศักดิ์ ญาณประทีป (2525 : 31) กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนที่ดีสรุปได้ดังนี้

1. ความชัดเจน (Perspicuity) ได้แก่ความชัดเจนในการใช้ถ้อยคำ ซึ่งจะช่วยให้การสื่อความหมาย ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านได้ตรงกับ ความชัดเจนที่ว่า ได้แก่

1.1 การใช้คำที่รู้จักกันทั่วไปอยู่แล้ว

1.2 ใช้คำที่เป็นสื่อสร้างความเข้าใจได้แก่ ใช้คำที่ผู้อ่านนึกเป็นภาพและเข้าใจได้ชัดเจน

1.3 การใช้คำหมัดจืดคือการใช้คำที่มีความสมบูรณ์ไม่ละ คำใดคำหนึ่งไว้

2. ความเรียบง่าย (Simplicity) ได้แก่การใช้คำธรรมดา เรียบง่ายแต่มีผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้อ่าน หลีกเลี่ยงใช้คำฟุ่มเฟือย

3. ความกระชับ (Brevity) ได้แก่การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายชัดเจนและมีน้ำหนัก

4. ความประทับใจ (Impressiveness) ได้แก่ การที่ผู้เขียนใช้ถ้อยคำเร้าความรู้สึกของผู้อื่น

5. ความไพเราะ (Euphony) ได้แก่การเลือกใช้คำที่มีความ

ไพเราะราบรื่น

6. การสร้างภาพ (Picturesqueness) ได้แก่ เทคนิค การเขียนที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพ การเขียนเพื่อสร้างภาพนั้นจะต้องใช้ถ้อยคำ ที่ให้ความรู้สึกและมีอารมณ์

7. โครงสร้างของประโยค (Structure of Sentences) ได้แก่ การรู้จักรูปแบบต่าง ๆ ของประโยค ตลอดจนวิธีใช้ประโยคในแต่ละรูปแบบนั้น

วรรณ แก้วแพรง (2526: 5) ได้แสดงทัศนะว่าการเขียนใน ครั้งหนึ่ง ๆ นั้นจะประกอบไปด้วย

1. คำ ถ้าผู้เขียนมีความรู้เกี่ยวกับคำดี สามารถที่จะเขียนได้ ดีกว่าผู้ที่รู้คำน้อย

2. ประโยค ผู้เขียนจะต้องรู้จักผูกประโยคขึ้นจากคำต่าง ๆ

ที่ตนรู้

3. ข้อความ ผู้เขียนก็ต้องลำดับประโยคหลาย ๆ ประโยคเข้า เป็นข้อความสั้น ๆ เพื่อส่งความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา แล้วเรียงข้อความ ให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กันจนเกิดเป็นข้อความตอนหนึ่ง

4. เนื้อหาสาระที่ผู้เขียนนำมาใช้ในการเขียนเรื่อง ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็น ทัศนคติ ฯลฯ

5. อารมณ์ หรือแรงจูงใจในการเขียน เกิดขึ้นด้วยเหตุหลาย ประการเป็นต้นว่า ความต้องการที่จะแสดงออก ความต้องการที่จะบอกกล่าว ให้ทราบความต้องการระบายนามณ์ ฯลฯ

วรรณ โสสมประยูร (2532 : 142-145) กล่าวว่า การเขียน เป็นการสื่อสารที่มีองค์ประกอบใหญ่ ๆ 4 ประการ ประกอบด้วย

1. ผู้เขียน (ผู้ส่งสาร)

ผู้เขียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิด ของผู้เขียน เพราะความคิดของผู้เขียนเป็นจุดกำเนิดที่ทำให้เกิดงานเขียนขึ้น ดังนั้น จึงอาจกล่าวถึงลักษณะของผู้เขียนเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ความคิดของผู้เขียนเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดงานเขียนดังกล่าวแล้ว ผู้เขียนจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่ม ความคิด สร้างสรรค์ และจินตนาการ (Initiative creative and imaginaive)
2. ผู้เขียนจำเป็นต้องมีความรู้หรือประสบการณ์ เพราะความรู้เปรียบเสมือนวัตถุดิบที่ผู้เขียนนำมาเรียบเรียงเป็นเนื้อหาของเรื่องเพื่อเสนอผู้อ่าน ผู้เขียนคนใดมีวัตถุดิบมาก ก็ย่อมสร้างผลงานเขียนได้มาก และได้ผลดี ดังนั้นผู้เขียนที่ดีจึงจำเป็นต้องสะสมวัตถุดิบ คือ ความรู้และประสบการณ์เอาไว้มาก ๆ จึงจะผลิตผลงานที่มีทั้งปริมาณและคุณภาพได้
3. ความสามารถในการเลือกเนื้อหาและการใช้ภาษา หมายถึง การใช้ภาษาได้ถูกต้องและเหมาะสมตามหลักภาษา โดยสามารถใช้ภาษาที่มีอรรถรส ได้รับความรู้สึกผู้อ่านให้ผู้อ่านสนใจ และเห็นคุณค่าได้อย่างประณีต สละสลวยและมีประสิทธิภาพ เช่น ผู้เขียนได้เลือกเนื้อหาที่มีประโยชน์กับผู้อ่าน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างเด่นชัด ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกว่าตนเองจำเป็นต้องอ่าน เพราะประโยชน์ที่พึงจะได้รับจากงานเขียนนั้นคุ้มค่าที่ใช้เวลาในการอ่าน ทั้งนี้เนื่องจากผู้เขียน ได้เลือกเอาเฉพาะสิ่งที่จำเป็นมาเสนอด้วยภาษาที่สละสลวยและเข้าใจง่าย
4. ผู้เขียนควรหลีกเลี่ยงการแสดงความคิดเห็นที่จะทำให้ผู้อ่านหรือตนเองเดือดร้อน และทำให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ แต่ควรสอดแทรกคุณธรรมที่ทำให้เกิดความรักความสามัคคีขึ้นในสังคมไทย
5. ผู้เขียนนอกจากมีความคิด ความรู้และความสามารถแล้วบุคลิกลักษณะท่าทางในการนั่ง การวางมือ การจับดินสอ ปากกา ก็มีความสำคัญ ที่ผู้เขียนต้องเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้องเพื่อสุขภาพและสมรรถภาพของผู้เขียนเองด้วย
6. ผู้เขียนต้องมีลายมือ หรือมีความสามารถเขียนตัวอักษรให้ถูกต้องตามลักษณะอักษรไทย เป็นระเบียบ สะอาด และชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านสนใจ และอยากอ่าน
7. ผู้เขียนต้องมีจรรยาบรรณ ซึ่งหมายถึง มารยาทที่ผู้เขียนควรปฏิบัติ เช่น การให้เกียรติ โดยลงชื่อเจ้าของผลงานที่อ้างอิง หรือ

เอาแนวคิดของเขามาทุกครั้ง เป็นต้น

2. ภาษา (สาร)

ภาษาไทยมีการจำแนกคำสำหรับใช้ในกาลเทศะที่แตกต่างกัน บุคคลที่มีฐานะต่างกันจะใช้คำที่เหมือนกันย่อมไม่เหมาะสม เพราะคำคำเดียวจะใช้กับบุคคลทุกฐานะ ทุกโอกาส และทุกสถานที่ ย่อมไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย คนที่เลือกใช้คำได้ดั่งงามตามสภาพที่ควรจะเป็นนั้นนับว่ารู้จักใช้คำที่สุภาพด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงมีผู้สนใจภาษาพยายามจำแนกภาษาออกเป็นระดับต่าง ๆ แต่ไม่สามารถจำแนกได้แน่นอน เพราะผู้ใช้ภาษามีองค์ประกอบแตกต่างกันหลายประการ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ ฐานะทางสังคม ชชาติวุฒิ ประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับระดับของภาษาเหล่านี้ มีความสำคัญต่อการเขียนมาก เพราะจะเป็นแนวทางที่ให้ผู้เลือกใช้ระดับภาษาอย่างเหมาะสมกับบุคคล จุดมุ่งหมาย สถานที่ สถานการณ์ และสิ่งแวดล้อม ประโยชน์ของการใช้ระดับภาษาอย่างเหมาะสมนี้จะทำให้เกิดประสิทธิภาพต่อการสื่อสารทั้งด้านการพูดและการเขียน

3. เครื่องมือที่ทำให้เกิดสาร

เครื่องมือที่ทำให้เกิดสาร หมายถึง เครื่องมือที่ผู้เขียนใช้ได้แก่ตัวอักษร กล่าวคือ ตัวอักษร การเขียนตัวอักษรที่ถูกต้องตามแบบตัวอักษรไทย ถือเป็นเรื่องสำคัญอย่างหนึ่งของการเขียน เพราะถ้าเขียนลายมือหวัด เล่นทางจนอ่านตัวอักษรไม่ชัดเจน ผู้อ่านก็อ่านไม่ออก แม้จะแสดงความคิดเห็นได้อย่างไร ผู้อ่านก็คงไม่เข้าใจ

4. ผู้อ่าน (ผู้รับสาร)

ความมุ่งหมายที่แท้จริงของการเขียนทั่วไปก็คือเขียนเพื่อให้อ่าน งานเขียนบางอย่างผู้เขียนมีเจตนาให้บุคคลเฉพาะกลุ่มอ่าน เช่น เขียนให้เด็กอ่าน เขียนให้พนักงานกรอกรอ่าน เขียนให้ให้นักธุรกิจอ่าน เขียนให้คนทั่วไปอ่าน การเขียนซึ่งมีเจตนาดังกล่าว ผู้เขียนจำเป็นต้องเลือกเนื้อหา วิธีเขียน รูปแบบการเขียนและจะต้องรู้จักใช้ภาษาให้แตกต่างกันตามลักษณะ ความสนใจและความต้องการของผู้อ่าน ดังนั้นองค์ประกอบอีกประการหนึ่งของการเขียนก็คือ "ผู้อ่าน" ซึ่งผู้เขียนต้องนำไปพิจารณาประกอบงานเขียนของตนด้วยเสมอ

นิติมา พรหมเกษตริินทร์ (2538: 8) กล่าวว่าองค์ประกอบของการเขียนมี 3 ประการ คือ

1. รูปแบบการเขียน ซึ่งในแต่ละประเภทจะมีรูปแบบหรือท่วงทำนองในการเขียนที่แตกต่างกัน โดยทั่วไปแล้วรูปแบบการเขียนจะมี 2 แบบอย่างกว้าง ๆ ได้แก่ รูปแบบการเขียนร้อยแก้วและรูปแบบการเขียนร้อยกรอง
2. เนื้อหา เนื้อเรื่อง ที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านได้ทราบ อาจจะเป็นเหตุการณ์ ประสบการณ์ ข้อคิดเห็นของผู้เขียนอย่างไรอย่างหนึ่ง
3. ภาษา คือ เรื่องที่เกี่ยวกับการใช้คำ ประโยค ส่วนวนมาใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

สรุปได้ว่าองค์ประกอบสำคัญของการเขียน ได้แก่ ผู้เขียน เนื้อหา ภาษา และรูปแบบการเขียน ซึ่งองค์ประกอบหลักดังกล่าว ผู้เขียนจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน จึงจะช่วยให้การเขียนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์

2.3 ความหมายของความสามารถในการเขียน

จะเห็นได้ว่า การเขียนเป็นวิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่ง ที่ช่วยให้มนุษย์สามารถถ่ายทอดข้อเท็จจริง อารมณ์ ความรู้สึกต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ก็ย่อมจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการเขียน ของผู้ที่เขียนเป็นสำคัญ ซึ่งในประเด็นนี้ นักวิชาการได้ให้ความหมายความสามารถในการเขียน ดังนี้

ม.ล.บุญเหลือ กุญชร ณ อยุธยา (2517: 79-80) ได้กล่าวถึงความความสามารถในการเขียนว่า "จะต้องประกอบไปด้วยความสามารถในการเขียนตัวอักษรได้ถูกต้อง สามารถประสมอักษรเป็นถ้อยคำ ใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง เขียนภาษาเป็นวลี เป็นกระบวนประโยคต่าง ๆ ตามความนิยมของภาษานั้นได้ ต้องมีความคิดที่จะเขียนออกมาได้ ต้องรู้จักเรียบเรียงและลำดับความคิดนั้นให้ผู้อ่านจับใจความได้สะดวก และสุดท้ายคือ รู้จักใช้ถ้อยคำส่วนวนที่แจ่มชัด"

นอกจากนี้ สลวย โรจนสโรช (2530: 34-37) ยังได้กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสามารถในการเขียนอีกว่า "ผู้ที่เขียนหนังสือได้นั้นจะต้องเป็นผู้มีความรู้ทางด้านหนังสือเป็นอย่างดี และการที่จะผูกตัวหนังสือออกมาเป็นประโยคมีเนื้อความติดต่อกัน จนสามารถถ่ายทอดจินตนาการ ความรู้สึกนึกคิดหรือความรู้ของคนออกมาได้นั้น นอกจากจะอาศัยกฎเกณฑ์ทางด้านภาษาแล้ว ยังจะต้องอาศัยศิลปะ อันเป็นพรสวรรค์เฉพาะตัวอีกด้วย ผู้เขียนหนังสือจะต้องอาศัยความรู้สึกนึกคิด ประสบการณ์แวดล้อม แล้วทำให้เกิดจินตนาการระคนกับความสำนึกในจิตของตนเอง จึงจะเขียนออกมาเป็นเรื่องราว"

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531: 44) กล่าวว่า "ความสามารถในการเขียนจะต้องอาศัยความคิดและความสามารถทางการใช้ภาษาในการถ่ายทอดเป็นภาษาเขียนได้ถูกต้องเหมาะสมและตรงตามจุดประสงค์"

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 108) ให้ทรรศนะว่าความสามารถในการเขียนหมายถึง "ความสามารถในการรวบรวมข้อมูลเลือกสรรสิ่งที่ตนต้องการ ถ่ายทอดความคิดนำมาลำดับความด้วยการเรียบเรียงเป็นตัวอักษรตั้งแต่ระดับประโยค จนถึงระดับข้อความ หรือสูงกว่าข้อความโดยใช้ความรู้ทางด้านกลไกของการเขียนเช่น การสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ ตลอดจนวากยสัมพันธ์ ซึ่งจะต้องให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนแสดงออกทางความคิดได้ถูกต้อง ตรงกับจุดประสงค์ของผู้เขียน"

เจ บี ฮีตัน (J.B.Heaton, 1979: 53-138) ได้กล่าวถึงความสามารถในการเขียนว่า "สามารถใช้ลีลาการเขียน และกลไกการเขียนที่ถูกต้อง นั่นคือสามารถเลือกใช้ประโยค และสำนวนภาษาได้อย่างเหมาะสม ใช้เครื่องหมายวรรคตอนเขียนตัวอักษรได้ถูกต้อง ตลอดจนมีความสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตน ออกมาเป็นภาษาเขียนได้อย่างถูกต้องและสมเหตุสมผล"

โรนัลด์ วี ไวท์ (Ronald V. White, 1980: 6) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเขียนว่า "ครอบคลุมมากกว่าการสร้างประโยคอย่างเดียว ดังนั้น ความสามารถในการเขียน คือ ความสามารถในการเรียงลำดับประโยค ให้เชื่อมโยงกันอย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และสมเหตุสมผล เขียนได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของผู้เขียน สื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้สื่อสารในสิ่งที่ต้องการได้ และเขียนได้ชัดเจนไม่คลุมเครือ"

แพทริเซีย จอห์นสัน (Patricia Johnson, 1986: 93) กล่าวว่า "ความสามารถทางการเขียน คือ ความสามารถที่นักเรียนถ่ายทอดเนื้อหา รายละเอียดต่าง ๆ ในลักษณะที่ถูกต้องทางไวยากรณ์ เป็นข้อความสั้น ๆ เพื่อสื่อความหมายได้"

วิเวียน ซาเมล (Vivian Zamel, 1987: 268) กล่าวถึงความความสามารถในการเขียนว่า คือ "ความสามารถในการเปิดเผยความคิดของแต่ละคน และจากการเขียนนี้ ผู้เขียนก็จะได้รู้ความคิดของตนอีกด้วย"

จากความคิดเห็นและคำกล่าวของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าความสามารถในการเขียน หมายถึง กระบวนการที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกันระหว่างความสามารถในการสื่อความรู้สึกนึกคิดจากผู้เขียน ถ่ายทอดผ่านตัวหนังสือ โดยอาศัยความรู้ทางภาษา ตลอดจนลีลาการเขียน และกลวิธีการเขียน แล้วเรียบเรียงความคิดออกมาได้ถูกต้องตามหลักภาษาอย่างสมเหตุสมผล สื่อความให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงกัน

2.4 องค์ประกอบของความสามารถในการเขียน

ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยากและซับซ้อนที่สุดในทักษะทางภาษาทั้งสี่ทักษะ ดังนั้นนักวิชาการทั้งชาวไทยและต่างประเทศได้ให้ความหมายของความสามารถไว้ดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่าความสามารถในการเขียน

ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่างเข้าช่วย ซึ่งในประเด็นนี้มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ดังนี้

เจ บี ฮีตัน (J.B. Heaton, 1979 : 138 - 139) ได้แบ่งองค์ประกอบของความสามารถในการเขียนไว้ 4 ประการ คือ

1. ทักษะทางไวยากรณ์ (Grammatical Skills) ได้แก่ ความสามารถในการเขียนประโยคต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

2. ทักษะทางลีลาภาษา (Stylistical Skills) ได้แก่ ความสามารถในการเลือกใช้ประโยคหลาย ๆ แบบ และใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ

3. ทักษะทางกลไก (Mechanical Skills) ได้แก่ ความสามารถในการใช้แบบแผนทางภาษาได้ถูกต้อง เช่น การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการสะกดคำ

4. ทักษะทางการเลือกข้อความที่เหมาะสม (Judgement Skills) ได้แก่ ความสามารถในการเขียนข้อความที่เหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงผู้อ่านเป็นสำคัญ ตลอดจนสามารถที่จะเลือกสรรรวบรวมและจัดลำดับเรื่องราวให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

โรนัลด์ วี ไวท์ (Ronald V. White, 1980: 6) ได้แสดงความคิดเห็นว่า ความสามารถในการเขียนจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ความถูกต้องของภาษา (Correction of Form) หมายถึง ผู้เขียนสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ทางภาษา

2. ความเหมาะสมของลีลาภาษา (Appropriateness of style) หมายถึง ผู้เขียนสามารถเขียนงานนั้นด้วยลีลาที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่องที่เขียน มีการเลือกใช้คำและภาษาที่สละสลวย

3. เอกภาพของเรื่องและประโยคใจความสำคัญ (Unity of Theme and Topic) หมายถึง ผู้เขียนจะต้องนำเสนอความคิดและเรียบเรียงข้อความได้สัมพันธ์กัน และมีความเป็นเอกภาพในเรื่องที่จะเขียนนั้น โดยนำความรู้ของผู้เขียนมาถ่ายทอดให้เหมาะสมกับหัวเรื่อง

แอนน์ ไรมส์ (Ann Raimes, 1985 : 5 - 11) ได้ให้ทัศนะว่าในการที่จะเขียนได้ชัดเจน คล่องแคล่ว และสื่อความคิดให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีนั้น ผู้เขียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบเหล่านี้ คือ

1. เนื้อหา (Content) ในการเสนอเนื้อหาของงานเขียน ผู้เขียนควรคำนึงถึงความสัมพันธ์ของถ้อยความ (Relevance) ความชัดเจน (Clarity) การมีความคิดริเริ่ม (Originality) และความมีเหตุผล (Logic)

2. กระบวนการของผู้เขียน (The Writers Process) ผู้เขียนควรมีกระบวนการเขียนที่ครบวงจร ได้แก่ การได้มาซึ่งความคิด (Getting Ideas) การเริ่มลงมือเขียน (Getting Started) การเขียนร่าง (Writing Drafts) และการทบทวนแก้ไข (Revising)

3. ผู้อ่าน (Audience) ผู้เขียนจะต้องพิจารณาก่อนลงมือเขียนว่าผู้อ่านเป็นใคร เพื่อสามารถผลิตงานเขียนนั้นได้เหมาะสมกับผู้อ่าน

4. จุดประสงค์ (Purpose) ผู้เขียนจะต้องมีเหตุผลวางจุดประสงค์ในการเขียนงานเขียนแต่ละครั้ง

5. การเลือกใช้คำ (Word Choice) ผู้เขียนจะต้องรู้จักเลือกใช้คำศัพท์ (Vocabulary) สำนวน (Idiom) และคำที่แสดงความรู้สึก (Tone) ได้เหมาะสม

6. การเรียบเรียงข้อความ (Organization) ผู้เขียนควรคำนึงถึงการเรียบเรียงถ้อยคำเป็นปริบท (Paragraph) โดยเรียงประโยคใจความสำคัญและประโยคสนับสนุน (Topic and Support) ตลอดจนการใช้คำเชื่อมความเพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ

7. กลไกในการเขียน (Mechanics) ผู้เขียนควรคำนึงถึงลายมือ (Handwriting) การสะกดคำ (Spelling) และเครื่องหมายวรรคตอน

(Punctuations) ฯลฯ

8. ไวยากรณ์ (Grammar) ผู้เขียนควรคำนึงถึง กฎเกณฑ์ การใช้คำกริยา (Rules for Verbs) ความสอดคล้องระหว่างประธานและกริยา (Agreement) คำนำหน้านาม (Articles) และคำสรรพนาม (Pronouns) ฯลฯ

9. ความสัมพันธ์ระหว่างถ้อยคำในประโยค (Syntax) ผู้เขียนควรคำนึงถึงโครงสร้างประโยค (Sentence Structure) และการเลือกใช้ลีลาของประโยค (Stylistic Choices) ฯลฯ

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของความสามารถในการเขียนนั้น ประกอบไปด้วยความรู้ในเรื่องที่จะเขียน ความสามารถในการใช้ภาษาในการเขียน กลไกในการเขียน ตลอดจนความสามารถในการเชื่อมโยงความคิด หรือประสบการณ์ของผู้เขียนได้อย่างกลมกลืนจนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ผู้เขียนตั้งเอาไว้

2.5 การวัดความสามารถในการเขียน

สำหรับการวัดความสามารถในด้านการเขียน ได้มีนักวิชาการได้ให้แนวทางไว้ดังนี้

เดวิด พี แฮริส (David P. Harris, 1969 : 69 - 75) ได้เสนอว่า ในการสร้างแบบสอบวัดความสามารถในการเขียน ควรจัดองค์ประกอบที่เป็นพื้นฐานสำคัญของการเขียนในลักษณะ ดังนี้

1. วัดทักษะด้านไวยากรณ์และลีลาภาษา (Testing Formal Grammar and Style) ได้แก่ การวัดว่าผู้เรียนมีความรู้ด้านโครงสร้างไวยากรณ์ที่เป็นแบบแผนของภาษาเขียนหรือไม่ เช่น เรื่องความสอดคล้องระหว่างประธานกับกริยา (Subjects and Verb Agreement) การใช้สรรพนาม (Use of Pronouns) การเปรียบเทียบคุณศัพท์ (Comparison of Adjectives) ตลอดจนเรื่องอื่น ๆ ที่ผู้เขียนจำเป็นต้องใช้ในชีวิตจริง

2. วัดความสามารถในการเรียบเรียงข้อความ (Testing

the Ability of Organizing Materials) ได้แก่ การวัดว่าผู้เรียนสามารถเรียบเรียงข้อความที่จัดเป็นตอน ๆ เข้าเป็นประโยค หรือเรียบเรียงเรื่องราวในหนึ่งย่อหน้า ได้ถูกต้องตามลำดับเนื้อหาหรือไม่

3. วัดทักษะด้านการใช้กลไกในการเขียน (Testing the Mechanics of Writing) ได้แก่ การวัดว่าผู้เรียนสามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการสะกดคำให้ถูกต้อง (Spelling) เป็นต้น

เจ บี ฮีตัน (J. B. Heaton, 1979 : 134 - 135) ได้เสนอแนะว่าในการวัดความสามารถในการเขียนนั้น ควรจะวัดผู้เขียนในด้านต่อไปนี้

1. วัดความสามารถในด้านไวยากรณ์ (Grammar) หมายถึง ความถูกต้องของการใช้ไวยากรณ์ในการเขียนเรื่องนั้น ๆ
2. วัดความสามารถในการใช้คำศัพท์ (Vocabulary) หมายถึง การเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง เหมาะสม และหลากหลาย
3. วัดความสามารถด้านกลไกการเขียน (Mechanics) หมายถึง เครื่องหมายวรรคตอนและตัวสะกดที่ผู้เขียนใช้ให้ถูกต้อง
4. วัดด้านความคล่องแคล่วของการเขียน คือ วัดด้านลีลา และความคล่องของการสื่อความหมาย (Fluency : Style and Ease of Communication) หมายถึง ความสามารถในการนำเสนอเนื้อเรื่องและความคิดให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อ การเลือกใช้ถ้อยคำ ลีลาการเขียน และโวหารต่าง ๆ
5. วัดด้านความสัมพันธ์ของข้อความ (Relevance) หมายถึง การจัดลำดับความคิดและการเรียบเรียงข้อความ

สรุปว่า ในการสร้างแบบสอบเพื่อวัดความสามารถในการเขียนนั้น ควรจะวัดด้านความสามารถในด้านไวยากรณ์ การใช้คำศัพท์ กลไกในการเขียน ลีลาการเขียน ตลอดจนการลำดับความคิดของผู้เขียนอีกด้วย

2.6 เกณฑ์การประเมินการเขียน

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า การเขียนข้อความก็เป็นการเขียนความเรียง ร้อยแก้วชนิดหนึ่ง ดังนั้นเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินการเขียนข้อความ จึงใช้เกณฑ์ เดียวกันกับการเขียนเรียงความ มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2526 : 27) ได้ให้เกณฑ์ในการ วัดผลการเขียนเรียงความ 100 คะแนน การวัดผลมีการให้น้ำหนักแตกต่างกันไป ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง	5	คะแนน
2. คำนำ	10	คะแนน
3. สารบัญเรื่อง	40	คะแนน
4. สรุปหรือบทส่งท้าย	10	คะแนน
5. ส่วนวนภาษา ความต่อเนื่องของใจความ ความสละสลวย	20	คะแนน
6. รูปแบบ	5	คะแนน
7. ตัวสะกด เครื่องหมายวรรคตอน ความสะอาดของการเขียน	10	คะแนน

สมศักดิ์ สินธุเวชญ์ และคณะ (2529 : 56) เสนอว่า ในการ ตรวจสอบเรียงความ ครูควรพิจารณาถึงสิ่งต่อไปนี้

1. รูปแบบของเรียงความ (บทนำ ตัวเรื่อง ตอนสรุป)
2. การใช้ส่วนวนภาษา
3. การใช้ถ้อยคำ
4. แนวความคิด
5. เนื้อเรื่อง

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2533: 21-24) เสนอหลักการตรวจ เรียงความที่ดี ต้องดูองค์ประกอบต่อไปนี้

1. รูปประโยค
2. ความหมายของคำ
3. การเรียบเรียงข้อความ
4. การนำคำเข้าประโยค
5. แนวคิด
6. เนื้อหา
7. จินตนาการ
8. การลำดับเรื่อง
9. การใช้ภาษา

นอกจากนี้ นักวิชาการจากต่างประเทศยังได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการตรวจเรียงความไว้ดังนี้

เอช แอล จาคอบส์ (H.L.Jacobs, 1981: 89-96) ได้เสนอแนะการตรวจเรียงความ โดยใช้เกณฑ์การประเมินที่เรียกว่า ESL Composition Profile ซึ่งเป็นวิธีการตรวจเรียงความที่ละเอียดและครอบคลุม โดยที่ผู้ตรวจจะต้องประเมินเรียงความในภาพรวมทั้งหมด โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนซึ่งมีทั้งหมด 5 ส่วนดังนี้

1. เนื้อหา (Content)	20 คะแนน
2. การเรียบเรียงเรื่องราว (Organization)	30 คะแนน
3. คำศัพท์ (Vocabulary)	20 คะแนน
4. การใช้ภาษา (Language Use)	25 คะแนน
5. กลไกทางภาษา (Mechanics)	5 คะแนน

ระดับคะแนนในส่วน of เนื้อหาแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. ระดับดีมากถึงดีเยี่ยมได้คะแนนอยู่ในระหว่าง 27-30 คะแนน
2. ระดับปานกลางถึงดี ได้คะแนนอยู่ในระหว่าง 22-26 คะแนน
3. ระดับอ่อนถึงใช้ได้ ได้คะแนนในระหว่าง 17-21 คะแนน
4. ระดับอ่อนมาก ได้คะแนนอยู่ในระหว่าง 13-16 คะแนน

ในการนำเกณฑ์การประเมินเรียงความไปใช้นั้น จากอบส์ (Jacobs, 1981: 92-96) ได้ให้แนวการตรวจในแต่ละองค์ประกอบไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านเนื้อหา พิจารณาจาก

1.1 การมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน หมายถึง มีความเข้าใจในหัวข้อเรื่องที่เขียน เลือกใช้ข้อมูลที่เป็นจริงหรือตรงกับหัวข้อเรื่อง มีเนื้อหาถูกต้องและมีความสัมพันธ์กันภายในเนื้อหาด้วย

1.2 เขียนได้ใจความ หมายถึง สามารถเขียนขยายใจความสำคัญ มีเนื้อหาและรายละเอียดของเนื้อหาที่ชัดเจน สามารถแสดงออกถึงรายละเอียดได้ด้วยการอธิบายประกอบตัวอย่าง มีการเปรียบเทียบ การให้นิยาม เป็นต้น

1.3 เขียนขยายความต่อเนื่อง หมายถึง สามารถเขียนขยายหัวข้อเรื่องออกไปจนกว้าง และครบถ้วน มีการให้เหตุผลในลักษณะของการเปรียบเทียบ การยกข้อเท็จจริงการให้ตัวอย่างประกอบ

1.4 เนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียน หมายถึง ข้อมูลที่นำมาเขียนถูกต้องชัดเจนตรงกับหัวข้อเรื่อง ปราศจากข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่อง

2. องค์ประกอบด้านการเรียบเรียงความคิด พิจารณาจาก

2.1 เขียนได้สละสลวย หมายถึง การแสดงความคิดสั้นไหล จากความคิดหนึ่งไปยังอีกความคิดหนึ่ง มีการกล่าวนำและกล่าวสรุป เลือกใช้ถ้อยคำ วลี ประโยคที่สามารถขยายใจความของเรื่อง และสามารถเชื่อมความคิดถึงกัน ทั้งภายในย่อหน้าและระหว่างย่อหน้า

2.2 แสดงความคิดชัดเจนประกอบด้วยเหตุผลหมายถึง การแสดงความคิดเห็นตรงกับหัวข้อเรื่อง และสัมพันธ์กันตลอดเรื่อง ประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าสนับสนุน และอยู่ในขอบเขตของหัวข้อเรื่อง

2.3 ความกะทัดรัด หมายถึง การแสดงความคิดตรงจุด กระชับตลอดเรื่อง โดยไม่ออกนอกกลุ่มนอกทาง

2.4 เรียบเรียงความคิดดี หมายถึง สามารถแสดงความสัมพันธ์กันของความคิดอย่างชัดเจน ทั้งความคิดในย่อหน้าและความคิดที่เชื่อมต่อกัน

ระหว่างย่อหน้า

2.5 ลำดับความสมเหตุสมผล หมายถึง สามารถ ลำดับเหตุผลได้ถูกต้อง มีพัฒนาการทางการใช้เหตุผล

2.6 ความต่อเนื่อง หมายถึง แต่ละย่อหน้า แสดงถึง จุดประสงค์เดียว และต่อเนื่องกันตลอดเรื่อง

3. องค์ประกอบด้านการใช้ถ้อยคำ พิจารณาจาก

3.1 การเลือกใช้ถ้อยคำถูกต้อง หมายถึง มีการใช้ ถ้อยคำ สำนวนอย่างถูกต้อง ตรงกับความคิดที่ต้องการแสดงออก สามารถเลือกสรร ถ้อยคำ เพื่อนำมาใช้ได้อย่างถูกต้อง ตรงกับตำแหน่งหน้าที่ของคำ ใช้ถ้อยคำเหมาะสม ถูกต้องกับบริบท เลือกใช้คำเหมือน คำตรงข้ามได้ถูกต้องกับความหมาย ใช้คำได้ หลายระดับความหมายในการแสดงความคิด

3.2 สื่อความหมายชัดเจน หมายถึง ใช้ถ้อยคำ เหมาะสมกับเรื่อง เหมาะกับระดับของผู้อ่าน ตรงกับจุดมุ่งหมายของเรื่อง ใช้คำ เข้าใจง่ายและ เป็นที่คุ้นเคย และสามารถเลือกใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดความประทับใจ

4. องค์ประกอบทางด้านการใช้ไวยากรณ์ พิจารณาจาก

4.1 การใช้รูปประโยคในการเขียน หมายถึง ประโยคที่ใช้ ไม่ว่าจะเป็นประโยคซับซ้อน หรือประโยคแบบง่าย ๆ จะมีรูปแบบที่ สมบูรณ์ ส่วนใหญ่จะมีความสามารถในการใช้ประโยคซับซ้อนได้ดี ใช้คำขยายได้ ถูกต้อง วลี และประโยคขยายเหมาะสมกับหน้าที่ และวางไว้ในตำแหน่งที่ถูกต้อง มุขยประโยค และอนุประโยคสามารถเชื่อมกันโดยการใช้นิธานอย่างถูกต้อง มีการใช้คำสรรพนามได้อย่างถูกต้องกับคำนามที่ใช้แทน

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างคำในประโยค หมายถึง สามารถใช้คำต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง มีความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อย่าง ประสานกับ กริยา คำนามกับลักษณนาม คำกริยากับคำวิเศษณ์

5. องค์ประกอบด้านกลไกทางการเขียน พิจารณาจาก

5.1 ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์การเขียน หมายถึง สามารถสะกดคำได้ถูกต้องตามหลักการเขียน มีการแสดงความคิดที่ต่อเนื่องจาก ย่อหน้าหนึ่งไปยังอีกย่อหน้าหนึ่ง

5.2 ลายมือ หมายถึง ลายมืออ่านง่าย ไม่เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสาร

แอน ไรมส์ (Ann Raimes, 1985:143-153) ได้เสนอวิธีตรวจงานเขียนของนักเรียนไว้ ดังนี้

1. ให้ข้อคิดเห็นหรือคำวิจารณ์ อาจออกมาในรูปของการแสดงความคิดเห็น ต่อเรื่องที่นักเรียนเขียน การให้คำชมเชยในคุณภาพงานเขียน การตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อบกพร่องในงานเขียน และการให้คำแนะนำต่าง ๆ การให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับงานเขียนของนักเรียนด้วยวิธีนี้ จะช่วยให้นักเรียนพัฒนางานเขียนได้ดีขึ้นกว่าการแก้ข้อบกพร่องให้นักเรียนด้วยตัวเอง
2. ตรวจงานกับนักเรียนที่เป็นเจ้าของงานเขียนนั้นตัวต่อตัว โดยให้นักเรียนอธิบายสิ่งที่เขาเขียนว่า เขาต้องการจะบอกอะไรในงานเขียนและอธิบายเกี่ยวกับคำศัพท์ หรือโครงสร้างไวยากรณ์ ที่นักเรียนใช้ ซึ่งเป็นโครงสร้างที่นักเรียนใช้ผิด และครูก็ชี้แจงหรือแนะนำการใช้ภาษาที่ถูกต้องได้
3. ทำรายการหัวข้อเรื่องการใช้ภาษา ที่ได้เรียนไปแล้วในชั้นเรียน หรือหัวข้อการใช้ภาษาใด ๆ ก็ตาม ที่ครูต้องการให้มีในงานเขียน หรือคาดว่านักเรียนจะบกพร่องในเรื่องนั้น ๆ เมื่อตรวจงานเขียนของนักเรียนแล้วก็ตรวจดูว่านักเรียนแต่ละคนบกพร่องในเรื่องอะไรบ้าง ในรายการที่ทำไว้ แล้วส่งให้นักเรียนเป็นรายคนไป หรือจะรวบรวมข้อบกพร่องที่นักเรียนส่วนมากทำผิดเหมือนกันมาอธิบาย
4. ให้นักเรียนตรวจงานเขียนกันเอง อาจจะให้จับกลุ่มอภิปรายกันถึง คำศัพท์ การสะกดคำ และการใช้โครงสร้างไวยากรณ์ ตลอดจนแนวความคิดในการเขียนเรื่องนั้น ๆ หรืออาจจะให้นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจงานโดยจะให้แก่ข้อบกพร่องให้กันเลย หรือเพียงแต่ชี้ข้อบกพร่องให้ไปแก้ไขเองก็ได้ หรือครูและนักเรียนช่วยกันตรวจไปพร้อม ๆ กัน โดยครูเขียนข้อความที่ถูกต้องบนกระดาน พร้อมทั้งอธิบายในเรื่องคำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ไปด้วย รวมทั้งตอบคำถามที่นักเรียนสงสัยด้วย
5. สอนให้นักเรียนตรวจงานเขียนด้วยตัวเอง ก่อนที่จะส่ง

งานเขียนที่สมบูรณ์ให้ครูตรวจในตอนท้าย โดยสอนให้นักเรียนเขียนร่างงานเขียน (Draft) คร่าว ๆ ก่อน แล้วจึงค่อย ๆ แก้ไขข้อบกพร่องจนมั่นใจว่าเป็นงานเขียนที่สมบูรณ์ แล้วจึงส่งให้ครูตรวจ

เจ บี ฮีตัน (J.B. Heaton, 1990: 108-111) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ดังนี้

1. วิธีการนับคำผิด ให้นักเรียนเขียน โดยพิจารณาจากคำทั้งหมดที่กำหนดให้เขียน สิ่งสำคัญที่ให้คะแนนที่ไม่ควรละเลยคือ เนื้อหา การใช้ภาษา และจุดประสงค์ของการเขียน มาประกอบการให้คะแนน

2. วิธีการวิเคราะห์ เป็นวิธีที่ดีมีประโยชน์ที่ให้นักเรียนรู้ถึงขั้นตอนการปฏิบัติโดยแยกรายละเอียด ตามที่เราต้องการให้คะแนน คือ ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา ไวยากรณ์ คำศัพท์ เนื้อหา และตัวสะกด ในแต่ละหัวข้ออาจให้คะแนน 5-6 คะแนน โดยมีรายละเอียดการให้คะแนน ดังต่อไปนี้

2.1 ความคล่องแคล่วในการสื่อความหมาย

การเขียนสื่อความหมายได้เข้าใจง่ายมาก ใช้ประโยคความซ้อนและประโยคใจความเดียว สมเหตุสมผลมาก ให้ 5 คะแนน

การเขียนสื่อความหมายมีข้อบกพร่องน้อยมาก ส่วนมากเข้าใจง่ายใช้ประโยคความซ้อนเล็กน้อย สมเหตุสมผล ให้ 4 คะแนน

การเขียนสื่อความหมายได้พอสมควร ส่วนมากใช้ประโยคใจความเดียวสมเหตุสมผลพอสมควร ให้ 3 คะแนน

การเขียนสื่อความหมายบกพร่องและสับสน ใช้ประโยคสับสนส่วนใหญ่ใช้ประโยคง่าย ๆ ใจความเดียว ให้ 2 คะแนน

การเขียนสื่อความหมายบกพร่องมาก อ่านแล้วจับใจความไม่น่าสนใจ ใช้ประโยคง่าย ๆ ทั้งหมด ใช้ประโยคสับสน ใช้คำว่า "และ" มากเกินไป ให้ 1 คะแนน

2.2 ไวยากรณ์

การใช้ไวยากรณ์ในประโยคย่อย ผิด 1 หรือ 2 ที่ให้ 5 คะแนน

การใช้ไวยากรณ์ในประโยคย่อยผิดพลาดเล็กน้อย ทั้งคำบุพบท คำวิเศษ เป็นต้น ใ้ 4 คะแนน

การใช้ไวยากรณ์ในประโยคหลัก ผิด 1 หรือ 2 ที่ประโยคย่อย ผิดเล็กน้อย ใ้ 3 คะแนน

ส่วนใหญ่การใช้ไวยากรณ์ผิดพลาด มีความเข้าใจยากมีข้อบกพร่องในการผูกประโยค ใ้ 2 คะแนน

การใช้ไวยากรณ์มีข้อผิดพลาดมาก ไม่สามารถผูกประโยคได้ จนทำให้ไม่เข้าใจเรื่องได้ ใ้ 1 คะแนน

2.3 คำศัพท์

มีความรู้ในการใช้คำศัพท์ได้อย่างกว้างขวาง ใ้ 5 คะแนน
ส่วนใหญ่ใช้คำศัพท์ใหม่ ๆ อย่างถูกต้องเหมาะสม ใช้คำที่มีความหมายเหมือนกัน และใช้คำอ้อมค้อม ใ้ 4 คะแนน

ใช้คำศัพท์อย่างถูกต้องเหมาะสมบ้างแต่จำกัดคำศัพท์ที่ใช้คำที่มีความหมายเหมือนกัน และใช้คำอ้อมค้อมเล็กน้อย ใ้ 3 คะแนน

จำกัดการใช้คำศัพท์ บางครั้งใช้ไม่เหมาะสมไม่ถูกต้องและได้ความหมายเพียงเล็กน้อย ใ้ 2 คะแนน

จำกัดการใช้คำศัพท์มากขึ้น การใช้คำศัพท์ไม่สามารถสื่อสารได้ ใ้ 1 คะแนน

3. การสะกดคำ

การสะกดคำถูกต้อง ใ้ 5 คะแนน

การสะกดคำผิดพลาดเพียงเล็กน้อย ผิด 1 หรือ 2 ที่ใ้ 4 คะแนน

การสะกดคำผิดพลาดหลายที่ แต่ไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนเข้าใจได้พอสมควร ใ้ 3 คะแนน

การสะกดคำผิดพลาดหลายที่ บางครั้งไม่สามารถสื่อความหมายได้เข้าใจ ใ้ 2 คะแนน

การสะกดคำผิดพลาดมากจนไม่สามารถเข้าใจความหมาย ทำให้สื่อความหมายได้ยาก ใ้ 1 คะแนน

4. วิธีการใช้ความรู้สึก วิธีการนี้ไม่เน้นรายละเอียดมากนัก จะดู

เนื้อหาธรรมวิธีนี้ผู้ตรวจใช้ความรู้สึกส่วนตัว ซึ่งถือว่าจะมีความลำเอียง เพื่อให้เกิดความเที่ยงในการตรวจต้องใช้ผู้ตรวจร่วมกัน 3 คน แล้วจึงนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย

สรุปได้ว่า เกณฑ์ในการใช้ประเมินผลงานเขียนของนักเรียน โดยเฉพาะการเขียนเรียงความนี้ ส่วนใหญ่แล้ว นักวิชาการต่างก็มีวัตถุประสงค์อันเดียวกันคือ เพื่อให้เกิดความเที่ยงธรรม และให้มีความเป็นปรนัยให้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม เกณฑ์ส่วนใหญ่ที่นักวิชาการนำมาพิจารณา ได้แก่ การพิจารณาที่เนื้อหา การใช้ภาษา คำศัพท์ กลไกในการเขียน และลีลาหรือรูปแบบในการเขียน อย่างไรก็ตาม เกณฑ์ที่ใช้ประเมินผลงานเขียนดังกล่าว สามารถนำมาปรับใช้ให้เหมาะกับการเขียนข้อความได้

3. ข้อความ (Text)

ในการอ่านหรือการเขียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจทั้งสองฝ่ายนั้น มิใช่ว่าผู้อ่านและผู้เขียนจะมีความรู้เฉพาะด้านหลักภาษา คำศัพท์ หรือการสร้างประโยคได้เท่านั้น แต่ทั้งสองฝ่ายจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ความหมายโดยรวมของเรื่องราวที่ตนกำลังอ่านหรือเขียนอยู่ จึงจะนับได้ว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถสื่อสารและรับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการเขียนในระดับที่สูงกว่าประโยคจำเป็นต้องมีการเชื่อมโยงความคิดระหว่างประโยคให้ต่อเนื่องกัน จึงจะทำให้ผู้อ่านทราบถึงวิธีการเรียบเรียงความคิด ตลอดจนเป้าหมายในการสื่อความหมายของผู้เขียนด้วย และในชีวิตประจำวันของคนเรามักจะพบการเขียนในระดับที่สูงกว่าประโยค หรือที่เรียกว่า ข้อความอยู่เสมอ ซึ่งในประเด็นนี้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของข้อความไว้ดังนี้

3.1 ความหมายของข้อความ

รัชนีโรจน์ กุลธำรง (2526: 16) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า ข้อความ (discourse) ว่าหมายถึง "ภาษาที่ใช้ในระดับสูงกว่าประโยค

ภาษาระดับนี้อยู่ในรูปต่าง ๆ เช่น อยู่ในรูปของจดหมาย บทความ นิทาน นิยาย คำร่ำทำกับข้าว และสุนทรพจน์ ซึ่งจัดเป็นภาษาที่ใช้ในลักษณะที่ไม่มีการโต้ตอบกับคนอื่น (monologue) นอกจากนี้คำว่า "discourse" ยังครอบคลุมไปถึงภาษาที่ใช้ในลักษณะที่มีการโต้ตอบกัน (dialogue) เช่น การสนทนากัน เป็นต้น"

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2535: 134) ได้ให้ความหมายไว้ว่าข้อความ น. เนื้อความตอนหนึ่ง ๆ ใจความสั้น ๆ ของเรื่อง

สมทรง บุรุษพัฒน์ (2536 : 12) กล่าวถึง ข้อความหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วจนะ หรือปริเฉทว่า "วจนะเป็นหน่วยไวยากรณ์ที่ใหญ่ที่สุด มีส่วนประกอบ คือ ย่อหน้า (paragraph) วจนะ หมายถึง คำพูดของคนคนเดียว (monologue) หรือการสนทนา (dialogue) เราอาจมีการบันทึกวจนะเป็นภาษาเขียน ดังนั้น เมื่อกล่าวถึงวจนะอาจหมายรวมได้ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน"

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการชาวต่างประเทศได้ให้ความหมายของข้อความไว้ดังนี้

อลัน เมานท์ฟอร์ด (Alan Mountford, 1976: 146) ให้ความหมายข้อความในแง่ของรูปเรื่อง (text) ว่า คือ "ประโยคหลาย ๆ ประโยคที่นำมาเรียงลำดับกัน โดยใช้การเชื่อมโยงทั้งภายในประโยค และระหว่างประโยคทางด้านภาษาศาสตร์ ใช้เพื่อสื่อสารกัน ส่วน "ข้อความ" คือ คำพูดที่ใช้ในการสื่อสารดังกล่าว"

จากที่นักวิชาการทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศได้กล่าวถึงข้อความจึงสรุปได้ว่า ข้อความ หมายถึง การนำเอาประโยคหลาย ๆ ประโยคมารวมกัน โดยเรียงลำดับก่อนหลังให้ถูกต้องและสัมพันธ์กันตามตำแหน่ง และหน้าที่ของแต่ละประโยคและมีความคิดสำคัญเพียงอย่างเดียว

3.2 ประเภทของข้อความ

ในงานเขียนหรือข้อเขียนความเรียง (expository text) นั้น จะประกอบด้วยข้อความหลายแบบ ซึ่งในการเขียนแต่ละครั้งต่างก็มีวัตถุประสงค์คือ ต้องการเสนอข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นไปยังผู้อ่าน เนื่องจากการเขียนข้อความภาษาไทย มุ่งเน้นที่เจตนาของผู้ส่งสารมากกว่า ดังนั้น จึงยังไม่ปรากฏว่ามีนักวิชาการในประเทศไทย ได้แบ่งประเภทของข้อความเอาไว้ จะอย่างไรก็ตามยังมีนักวิชาการจากต่างประเทศได้แบ่งประเภทของข้อความเอาไว้สรุปได้ดังนี้

โครลล์ (Kroll, 1977 และ โอชส์ (Ochs, 1979 อ้างใน สุภานี เทียรเจริญ, 2530 : 28) ได้แบ่งประเภทของข้อความเอาไว้ 2 ประเภท กล่าวคือ

1. ข้อความที่วางแผนการเขียนเอาไว้ล่วงหน้า (plan discourse) หมายถึง ข้อความที่ผู้พูด หรือผู้เขียนมีเวลาคิดเตรียมและเรียบเรียงล่วงหน้า เช่น สุนทรพจน์ การอ่านข่าว บทความ และตำราเรียน เป็นต้น

2. ข้อความที่ไม่ได้วางแผนการเขียนเอาไว้ล่วงหน้า (unplanned discourse) หมายถึง ข้อความที่ผู้พูดหรือผู้เขียนมักจะไม่มี การเตรียมล่วงหน้าอาจเป็นเพราะไม่มีเวลาหรือสถานการณ์ในการสื่อสาร บังคับทำให้ไม่สามารถเตรียมได้ เช่น การสนทนา การเขียนบันทึก หรือจดหมายถึงเพื่อน เป็นต้น

โรเบิร์ต อี ลองแอกซ์ (Robert E Longacre, 1983 อ้างใน สมทรง บุรุษพัฒน์, 2536: 12) ได้แบ่งวจนะหรือข้อความออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. ข้อความที่เป็นเรื่องเล่า (narrative) เช่น นิทาน นิยาย

2. ข้อความที่เป็นการอธิบาย (expository) เช่น คำบรรยายเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ

3. ข้อความที่เป็นการสั่งสอน (hortatory หรือ behavioral) เช่น คำเทศนา คำชี้แจง

4. ข้อความที่บอกวิธีทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (procedural) เช่น วิธีทำกับข้าว หรือขั้นตอนในการทำงาน

โรซาลิน โฮโรวิทซ์ (Rosalind Horowitz, 1985: 450-451, 159) ได้สรุปไว้ว่า รูปแบบของข้อเขียน (text patterns) ที่พบบ่อยมีอยู่ 5 ประเภท ได้แก่

1. รูปแบบข้อเขียนเชิงลำดับเวลา (temporal order or time order) รูปแบบข้อเขียนชนิดนี้จะเรียงตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน-หลัง

2. รูปแบบข้อเขียนเชิงบรรยายคุณลักษณะ (attribution or list structure) รูปแบบข้อเขียนชนิดนี้ จะอธิบายรายละเอียด หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ โดยพยายามชี้แจงข้อเท็จจริงตามที่ตนเองเห็น

3. รูปแบบข้อเขียนเชิงเปรียบเทียบ (adversative or compare-contrast) รูปแบบข้อเขียนชนิดนี้ จะมีการเปรียบเทียบสิ่งของสองสิ่ง ซึ่งอาจจะเป็นการเปรียบเทียบเหมือน หรือเปรียบเทียบต่างก็ได้

4. รูปแบบข้อเขียนเชิงเหตุผล (covariance or cause-effect) รูปแบบข้อเขียนชนิดนี้ จะมีการกล่าวถึงเหตุของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และผลที่ตามมาตามลำดับ

5. รูปแบบข้อเขียนเชิงปัญหาและแก้ไข (response or problem-solution) รูปแบบข้อเขียนชนิดนี้ จะกล่าวถึงสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งชี้แนะวิธีการแก้ปัญหานั้นด้วย

โจ แอน พิคโคโล (Jo Anne Piccolo, 1987: 839) ได้รวบรวมประเภทของโครงสร้างข้อเขียน (text structure) ได้

6 ประเภท คือ

1. โครงสร้างข้อเขียนเชิงบรรยายคุณลักษณะ (descriptive) ข้อเขียนแบบนี้ผู้เขียนจะเสนอหัวข้อเรื่องไว้ แล้วจึงบรรยายคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหัวเรื่อนั้น ๆ ไม่มีคำชี้แนะ (signal words) บ่งบอกไว้
2. โครงสร้างข้อเขียนเชิงบอกรายละเอียด (enumerative) ข้อเขียนแบบนี้ผู้เขียนจะเสนอหัวข้อเรื่องไว้ในประโยคหลัก แล้วแสดงรายละเอียดของเรื่อง ซึ่งอาจจะเป็นตัวอย่างเพื่อสนับสนุนหัวเรื่อในประโยคหลัก
3. โครงสร้างข้อเขียนเชิงลำดับขั้น (sequence) ข้อเขียนชนิดนี้ ผู้เขียนจะเสนอหัวข้อเรื่องไว้แล้ว แจกแจงรายละเอียด เพื่อสนับสนุนหัวเรื่อ รายละเอียดที่ว่านี้ จะถูกจัดเรียงตามลำดับขั้นอาจเป็นลำดับของเวลาหรือขั้นตอนกระบวนการ
4. โครงสร้างข้อเขียนเชิงเหตุผล (cause-effect) ข้อเขียนชนิดนี้ ผู้เขียนจะเสนอความเป็นเหตุเป็นผลของเหตุการณ์ต่าง ๆ
5. โครงสร้างข้อเขียนเชิงเปรียบเทียบ (comparison-contrast) ข้อเขียนชนิดนี้ผู้เขียนจะเสนอการเปรียบเทียบ ซึ่งอาจจะเป็นการเปรียบเทียบหรือเปรียบเทียบต่าง หรือทั้งเปรียบเทียบและเปรียบเทียบในเวลาเดียวกันก็ได้
6. โครงสร้างข้อเขียนเชิงปัญหาและการแก้ไข (problem-solution) ข้อเขียนชนิดนี้ผู้เขียนจะเสนอปัญหาไว้ในประโยคหลัก แล้วอาจให้รายละเอียดถึงสาเหตุปัญหา หลังจากนั้นจึงเสนอแนะการแก้ไขปัญหานั้น

บอนนี่ เจ เอฟ เมเยอร์ และรอย โอ ฟรีเดิล (Bonnie J. F. Meyer and Roy O. Freedle, 1984: 121-124) ได้แบ่งประเภทของข้อความ (discourse type) ออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. ข้อความเชิงบรรยายลักษณะ (description) ผู้เขียนจะบรรยายเกี่ยวกับหัวเรื่อ (topic) อย่างกว้าง ๆ มีการเสนอข้อมูลโดยเน้นการบรรยายลักษณะต่าง ๆ ข้อความชนิดนี้ไม่มีคำชี้แนะ บ่งบอกแน่นอน

2. ข้อความเชิงรายละเอียด (collection) ผู้เขียนเสนอ หัวเรื่องและความคิดหลักไว้ แล้วให้รายละเอียดต่าง ๆ สนับสนุนหรืออธิบายความ โดยจัดเรียงรายละเอียดตามลำดับเหตุการณ์ เวลา ขั้นตอน กระบวนการ หรือ อาจเป็นการให้ตัวอย่าง

3. ข้อความเชิงเหตุผล (cause-effect) ผู้เขียนจะเสนอ ข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน โดยกล่าวถึงสาเหตุที่จะนำไปสู่ผลอย่างใด อย่างหนึ่ง หรือกล่าวถึงผลที่สืบเนื่องมาจากสาเหตุอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง

4. ข้อความเชิงเปรียบเทียบ (comparison) ผู้เขียนมี จุดประสงค์ในการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นการเปรียบเทียบเหมือน (compare) หรือเปรียบเทียบต่าง (contrast) ถ้าเป็นระดับย่อหน้าก็อาจมีทั้งเปรียบเทียบเหมือนและเปรียบเทียบต่างรวมอยู่ด้วยกัน

5. ข้อความเชิงปัญหาและการแก้ไข (problem-solution) ผู้เขียนจะ เสนอปัญหาและการแก้ไขไว้ โดยจะมีการนำปัญหาขึ้นมากล่าวถึงก่อน แล้วเสนอวิธีการแก้ไขไว้ในตอนท้าย

สรุปได้ว่า นักวิชาการชาวต่างประเทศได้แบ่งประเภทของ ข้อความออกเป็น ข้อความที่มีการวางแผนการเขียนเอาไว้ล่วงหน้า กับการเขียน ข้อความที่ไม่มีการวางแผนเอาไว้ล่วงหน้า แต่ถ้าจะแบ่งตามเจตนาของผู้ส่งสาร เป็นหลักแล้ว สามารถแบ่งได้คือข้อความเชิงลำดับเวลาหรือเชิงลำดับชั้น ข้อความ เชิงบรรยายคุณลักษณะหรือบอกรายละเอียด ข้อความเชิงเปรียบเทียบ ข้อความ เชิงเหตุผลและข้อความเชิงปัญหา และการแก้ไข

3.3 หลักการ เขียนข้อความ

ภาษาที่จะ เป็นสื่อให้เกิดความหมาย ย่อมประกอบไปด้วยข้อความ ข้อความนั้นเกิดมาจากประโยค ซึ่งนำคำมาเรียงให้ได้ความ ข้อความที่สามารถ สื่อความหมายได้เป็นอย่างดี ก็ย่อมจะต้องอาศัยคำ อาศัยประโยค ถ้าผู้เขียน ไม่รู้จักเลือกคำให้เหมาะสมแล้ว หรือใช้ประโยคไม่ถูกต้อง ข้อความนั้นก็จะได้

ความหมายที่ต้องการ เพราะการแสดงความคิดอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่เป็นเรื่อง ต่อเนื่องกัน เกิดจากการนำประโยคมาเรียงให้ความต่อเนื่อง หรือสัมพันธ์กัน และ ในการเขียนนั้น เมื่อจบความตอนหนึ่ง ๆ ก็จะมีเครื่องหมายแสดงให้เห็นที่เรียกว่า ย่อหน้า มหรรณัฐญาหรืออนุเฉท ดังนั้นในการรวมประโยคเป็นข้อความ 1 ย่อหน้า นั้น วราภรณ์ บำรุงกุล (2536: 243-244) ได้แบ่งหลักในการจัดข้อความ และ การเรียงประโยคเข้าเป็นข้อความไว้ดังนี้

1. ความมีเอกภาพและสัมพันธ์ภาพของประโยค หมายถึง การรวบรวม ประโยคที่เป็นข้อความอันหนึ่งอันเดียวกัน ในย่อหน้าหนึ่งๆ และความในประโยค ต่าง ๆ ที่เรียงต่อเนื่องกัน จะต้องมีความเกี่ยวข้องกัน
2. ความมีสารัตถภาพ คือ เรื่องใดที่เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องการให้ผู้อ่าน รู้ ก็ต้องเขียนเกี่ยวกับเรื่องนั้นให้มากกว่า เรื่องที่ไม่สำคัญหรือที่เป็นแต่ส่วนประกอบ
3. การเรียงประโยค คือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเนื้อความ ในประโยค และเมื่อมีการเรียงหลาย ๆ ประโยคเข้าด้วยกันแล้ว จะต้องรู้จักใช้ สันธาน เพื่อเชื่อมระหว่างประโยคเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน

จากหลักการเรียงประโยคให้เป็นข้อความที่ดีดังกล่าว รูปแบบใน การเขียนข้อความแต่ละแบบจึงมีหลักกว้าง ๆ คล้ายคลึงกัน แต่จะแตกต่างกัน ในรายละเอียดปลีกย่อย ตลอดจนวัตถุประสงค์ในการสื่อความคิดของผู้เขียนไปยัง ผู้อ่าน เนื่องจากในวิชาภาษาไทย ยังไม่ปรากฏว่ามีนักวิชาการได้แบ่งประเภท ของข้อความเอาไว้ดังได้กล่าวมาแล้ว แต่มีนักวิชาการบางท่าน อาทิ นภลัย สุวรรณธาดา (2531 : 194-233) ได้ให้แนวทางหรือหลักในการเขียนไว้ดังนี้

3.3.1 หลักการเขียนเพื่อบรรยาย

การเขียนเพื่อบรรยาย เป็นการเขียนเพื่อใช้ติดต่อกันมากที่สุด ใน ชีวิตประจำวัน ดังนั้น ในการบันทึกข้อความ หรือเรื่องราวต่าง ๆ จึงต้องมีความ รวบรวม สั้น และกะทัดรัดตรงไปตรงมา อ่านเข้าใจง่าย ซึ่งมีหลักการเขียนดังนี้

- ก. ใช้ภาษาง่าย ๆ สั้น กะทัดรัด แต่ให้ได้ความ

ข. จัดระเบียบความคิดให้ถูกต้อง เขียนเรียงลำดับให้เป็นไปอย่างมีระเบียบว่าอะไรควรอยู่ก่อนอยู่หลัง

ค. ยกตัวอย่างประกอบข้อความเพื่อให้เห็นชัดเจน

ง. เลือกเขียนเฉพาะสาระสำคัญ ไม่เน้นรายละเอียด

3.3.1.1 จุดมุ่งหมายของการเขียนเพื่อบรรยาย

การเขียนข้อความเพื่อบรรยายมีความมุ่งหมายให้ผู้อ่านได้เข้าใจเรื่องราวอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างถูกต้องชัดเจน เช่น อธิบายวิธีการทำขนมครก อธิบายวิธีใช้เครื่องซักผ้า อธิบายหลักและวิธีการสอนการใช้ภาษาไทย อธิบายวิธีนั่งกรรมฐาน อธิบายศัพท์เทคนิค อธิบายสุภาษิตและคำพังเพย เป็นต้น ในด้านความรู้และความคิด มีความจำเป็นในการอธิบายมาก ครูที่สอนนักเรียนก็ต้องมีการอธิบายในเนื้อหาวิชาให้นักเรียนเข้าใจ การเขียนตำราทุกสาขาวิชา ก็คือการเขียนอธิบายในเนื้อหาวิชาของสาขานั้นๆ คำแนะนำต่างๆ เช่น คำแนะนำในการป้องกันโรคติดต่อ คำแนะนำในการปลูกพืช คำแนะนำในการเลี้ยงทารกด้วยน้ำนมมารดา เป็นต้น

3.3.1.2 ประเภทของการเขียนเพื่อบรรยาย

ก. คำจำกัดความ ได้แก่ การเขียนอธิบายความหมายของคำ ศัพท์ ข้อความ ส่วนวน สุภาษิต คำพังเพย หัวข้อทางวิชาการต่างๆ ตลอดจนหัวข้อประชุม หัวข้ออภิปราย ผู้ตัดสินการโต้วาที เป็นต้น การให้คำจำกัดความแต่ละเรื่อง จะต้องสั้น ชัดเจน แจ่มแจ้ง เข้าใจง่าย

ข. เซึ่งอรรถ เป็นคำอธิบายหรือข้ออ้างอิงที่เขียนหรือพิมพ์ไว้ที่ส่วนล่างของหนังสือหรือตอนท้ายของเรื่อง อาจจะเป็นการขยายความให้ความหมาย หรือบอกที่มาของเรื่อง หรือของคำที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่อง

ค. คำนำหรือคำปรารภ เป็นคำอธิบายที่เขียนเพื่อแจ้งสาเหตุที่เขียนหรือพิมพ์หนังสือเรื่องนั้น ๆ ถ้าเป็นคำนำที่让别人เขียนให้ก็จะเป็นบันทึกความคิดเห็นของคนนั้นที่มีต่อเรื่องหรือผู้เขียนเรื่อง แต่ถ้าผู้เขียนเขียนเอง ก็เป็นการเขียนอธิบายให้ผู้อ่านได้ทราบถึงที่มา หรือวัตถุประสงค์ของการ

เขียนหนังสือเรื่องนั้น ๆ

ง. คำแถลงหรือคำแถลงการณ์ต่อศาล เป็นการเขียนอธิบายหรือแจ้งให้ศาลทราบ ที่คู่ความกระทำขึ้นเพื่อยื่นต่อศาล ก่อนศาลจะพิพากษาคดี อาจเป็นการอธิบายเหตุผลหรือหลักฐานเพิ่มเติมศาล เพื่อประกอบการพิจารณาอีกชั้นหนึ่งก่อน

จ. คำเตือนหรือคำแนะนำของทางราชการ เป็นการเขียนอธิบายให้ประชาชนทราบ ถึงวิธีการที่จะปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น คำเตือนเรื่องการเสียภาษีอากร คำแนะนำในการเลี้ยงดูเด็ก คำแนะนำในการป้องกันโรคติดต่อ เป็นต้น คำเตือนหรือคำแนะนำนี้ จะต้องเขียนให้สั้นและอ่านให้เข้าใจง่าย

ฉ. คำอธิบายวิธีปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ อธิบายวิธีปรุงอาหาร วิธีใช้เครื่องมือสิ่งอำนวยความสะดวกบางอย่าง วิธีทำความสะอาด เครื่องมือเครื่องใช้บางชนิด เป็นต้น ซึ่งผู้เขียนอธิบายจะต้องเขียนให้เข้าใจง่ายเพื่อผู้อ่านสามารถปฏิบัติตามได้โดยง่าย

ณ. บทนำในหน้าหนังสือพิมพ์ เป็นการเขียนอธิบายความคิดหรือจุดยืนของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่กำลังอยู่ในความสนใจของผู้อ่าน หรือ ประชาชนส่วนมาก

ญ. การเขียนอธิบายทางวิชาการ ได้แก่ การเขียนตำราต่าง ๆ ที่อธิบายเนื้อหาทางวิชาการ การเขียนคู่มือการใช้หนังสือ รวมทั้งการตอบข้อสอบแบบอัตนัยที่ต้องอธิบายเรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วย

3.3.2 หลักการเขียนเพื่อเชิญชวน เป็นการเขียนที่ผู้เขียนพยายามใช้ภาษาเพื่อโน้มน้าว เชิญชวน หรือหาเหตุผลมาหว่านล้อม เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความคิดคล้อยตามหรือปฏิบัติตามที่ผู้เขียนต้องการ ซึ่งผู้เขียนจึงต้องใช้ศิลปะในการใช้ภาษา คือ กะทัดรัด สื่อความให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ตลอดจนพยายามชี้แจงให้ผู้อ่านมีความรู้สึกเห็นด้วยกับตน หลักการที่สำคัญมีดังนี้

ก. ให้ข้อเท็จจริง โดยที่การเขียนชี้แจงมุ่งที่จะให้ข้อเท็จจริงแก่ผู้อ่านเป็นสำคัญ ผู้เขียนจึงต้องมีข้อมูลอันน่าเชื่อถือ มีหลักฐานยืนยัน

อย่างชัดเจน หรือมีเหตุผลที่ผู้อ่านไม่อาจปฏิเสธได้ เช่น "แบบแสดงรายการที่ส่งมาให้ท่านนี้ เป็นบริการเพื่ออำนวยความสะดวกและเพื่อประโยชน์แก่ตัวท่านเอง" (สารจากกรมสรรพากรเกี่ยวกับเรื่องการเสียภาษี) ผู้อ่านอ่านแล้วก็เห็นว่าเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องสนใจ เป็นเรื่องที่จะให้ข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านเอง เป็นต้น

ข. ชี้นำประเด็นที่ก่อให้เกิดการเข้าใจผิด เมื่อเกิดการเข้าใจผิดหรืออาจเกิดความเข้าใจผิด ผู้เขียนจะต้องชี้ประเด็นสำคัญที่ก่อให้เกิดการเข้าใจผิดนั้น เพื่อแก้ความเข้าใจให้ตรงจุด เช่น การเขียนชี้แจงในหน้าหนังสือพิมพ์ซึ่งขึ้นต้นว่า "ตามที่หนังสือพิมพ์...ฉบับวันที่...หน้า...เขียนโดย...ได้กล่าวถึงการส่งเอกสารของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชว่าบางครั้งล่าช้าหรือไม่ถึงมือผู้รับนั้น มหาวิทยาลัยขอชี้แจงว่า..." ทั้งนี้ผู้อ่านที่มีได้อ่านเรื่องราวมาก่อน ก็จะทราบเรื่องได้โดยไม่ต้องไปค้นหาหนังสือพิมพ์ฉบับเก่ามาอ่าน และผู้ที่เกี่ยวข้องก็จะได้พ่วงความสนใจไปยังจุดที่เข้าใจผิดนั้น

ค. ทำความเข้าใจหรือชี้แจงสิ่งที่ควรปฏิบัติหลังจากชี้ประเด็นที่เข้าใจผิดแล้ว ก็ทำความเข้าใจให้ถูกต้องตรงกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร อาจชี้แจงสิ่งที่ควรปฏิบัติ เช่น คำชี้แจงมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เรื่อง การลงทะเบียนเรียนว่า "ขอให้นักศึกษาอ่านคำชี้แจงและปฏิบัติตามคำชี้แจงให้ถูกต้องครบถ้วน หากมีข้อผิดพลาดประการใดที่เกิดจากการกระทำของนักศึกษาให้ถือเป็นความรับผิดชอบของนักศึกษาเอง" หรือเรื่องการลาพักการศึกษาว่า "นักศึกษาที่ไม่ประสงค์จะลงทะเบียนเรียน ต้องลาพักการศึกษาโดยปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้..." เป็นต้น

นอกจากหลักการใหญ่ ๆ ทั้งสามประการนี้แล้ว วิธีการเขียนก็เช่นเดียวกับการเขียนทั่วไปคือ อาจมีการขึ้นต้น การสรุปและการลงท้ายตามรูปแบบ และวิธีการเขียนของแต่ละคน หากเป็นข้อเขียนของทางราชการก็ต้องใช้แบบของทางราชการ แม้จะเป็นการชี้แจงต่อข้อเขียนของบุคคลก็ตาม

3.3.2.1 จุดมุ่งหมายของการ เขียน เพื่อ เชิญชวน

ก. เพื่อป้องกันหรือแก้ไขการเข้าใจผิดในกรณีที่มีการเข้าใจผิด หรือเกรงว่าจะมีการเข้าใจผิด เช่น ปรากฏข่าวหนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของรัฐบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจเขียนหนังสือชี้แจง ไปยังหนังสือพิมพ์นั้น โดยแก้ไขข้อเข้าใจผิดและเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นต้น

ข. เพื่อชี้แจงเรื่องที่ต่างไปจากปกติ ในกรณี ที่เขียนหรือปฏิบัติ เรื่องที่ต่างไปจากปกติจำเป็นต้องมีการชี้แจงว่า เหตุใดจึงต้อง ทำเช่นนั้น เพื่อปรับความคิดของผู้อ่านให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของผู้เขียนเสียก่อน เช่น คำชี้แจงในการใช้พจนานุกรม เนื่องจากการเรียงลำดับอักษรบางส่วนจะ แตกต่างไปจากการเรียงลำดับอักษรตามปกติ หรือในคำแถลงการณ์ของฝ่ายปฏิวัติ หรือรัฐประหาร สิ่งหนึ่งที่คณะปฏิวัติรัฐประหารจะต้องทำทันทีคือ แถลงการณ์ชี้แจง เหตุผลที่ต้องปฏิบัติ เพราะหากประชาชนไม่เข้าใจหรือไม่ เห็นด้วย การปฏิวัติ ย่อมไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน เป็นต้น

ค. เพื่ออธิบายเรื่องที่มีอยู่แล้วให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ในกรณีที่มีเรื่องอันเป็นที่เข้าใจกันอยู่แล้ว แต่ผู้เขียนต้องการให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นการย้ำเรื่องที่สำคัญเพื่อมิให้เกิดการผิดพลาด เช่น คำชี้แจงในการสอบ ปกติผู้สอบก็ทราบวิธีการอยู่แล้ว แต่ก็มีการเขียนชี้แจงให้ผู้สอบระมัดระวังยิ่งขึ้น หรือเรื่องการเสียภาษีรายได้ ภาษีรถยนต์ เป็นเรื่องที่ประชาชนทั่วไปปฏิบัติกัน เป็นประจำอยู่แล้ว แต่ก็มีการชี้แจงเป็นประจำทุกปี เพื่อย้ำความเข้าใจให้ชัดเจน ยิ่งขึ้น

3.3.2.2 ประเภทของการ เขียน เพื่อ เชิญชวน

ก. จดหมาย มีทั้งจดหมายส่วนตัว จดหมายธุรกิจ และจดหมายทางราชการ เช่น บุตรหลานต้องการขอเงินจากผู้ปกครองมากกว่าปกติ ก็เขียนชี้แจงเหตุผลให้ผู้ปกครองทราบ การเขียนจดหมายธุรกิจจากบริษัท เรื่อง การส่งสินค้าไม่ตรงตามเวลา หรือการขึ้นราคาสินค้า การเขียนจดหมายราชการ ชี้แจงการเขียนข่าวที่คลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง เป็นต้น

ข. บทความ การเขียนบทความเพื่อชี้แจงเรื่องราวอันเป็นที่สนใจในสังคม ก็เป็นรูปแบบการเขียนชี้แจงอีกประเภทหนึ่ง มีลักษณะคล้ายการเขียนแสดงทรรศนะ ซึ่งต้องเสนอข้อมูลที่ถูกต้องมาประกอบเพื่อให้เป็นที่ยึดถือของผู้อ่านด้วย

ค. คำนำ การเขียนคำนำอาจเป็นการอธิบายเรื่องที่ปรากฏในหนังสือ หรืออาจมีการชี้แจงข้อที่แตกต่างไปจากหนังสืออื่น ๆ ก็ได้ คำนำจึงเป็นได้ทั้งการอธิบายและการชี้แจง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเนื้อความที่ปรากฏ ซึ่งบางครั้งก็แยกกันไม่ออก

ง. ประกาศและแถลงการณ์ ดังกล่าวแล้วว่าการปฏิบัติรัฐประหารจะมีการประกาศหรือแถลงการณ์ เพื่อมิให้ประชาชนตกใจ และเพื่อให้ประชาชนเห็นด้วย ในนโยบายของคณะปฏิวัติ หรือในกรณีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระราชวงศ์มีเหตุการณ์อันเป็นที่น่าสนใจของประชาชนเป็นพิเศษ เช่น การประหาร การเสด็จพระราชดำเนินไปต่างประเทศ เป็นต้น

จ. คำแนะนำ ส่วนมากเป็นการเขียนสำหรับผู้อ่านที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น เช่น คำแนะนำเรื่องการเสวยยา คำแนะนำเรื่องการสอบคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ยาหรือเครื่องสำอาง เป็นต้น ซึ่งมีลักษณะคล้ายการอธิบาย แต่เป็นการอธิบายขยายความ ในเรื่องที่คุณผู้อ่านรู้กันอยู่แล้ว ให้เข้าใจชัดเจนโดยไม่ผิดพลาด

3.3.3 หลักการเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น

การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นการเขียนเพื่อแสดงความรู้สึคนึกคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งของผู้เขียนให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจ มีหลักในการเขียนข้อความแบบแสดงความคิดเห็น ดังนี้

ก. มีคุณสมบัติของนักเขียน กล่าวคือ ต้องศึกษางานเขียนของผู้อื่นอยู่เสมอ ๆ สำหรับมาเป็นตัวอย่างอันดี ที่จะสร้างความคิดและสร้างงานเขียนของตน

ข. เป็นนักคิดที่ดี เพราะการเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น

เป็นการเสนอความคิดโดยตรงแก่ผู้อ่าน เพราะฉะนั้นผู้ที่จะเป็นนักเขียนที่ดีควรจะ
เป็นนักคิดที่ดีด้วย

ค. มีจรรยาบรรณในการเขียน ไม่ควรเขียนแสดง
ความคิดเห็น โดยใช้ความรู้สึกส่วนตัวเป็นเกณฑ์ ในการประเมินคุณค่าทรัพย์สิน
ของคนอื่น

ง. ทำความเข้าใจให้แจ่มแจ้งกับข้อเท็จจริงที่จะนำมาเขียน

จ. กำหนดจุดมุ่งหมายและวางแผนการเขียน

ฉ. ลงมือเขียนตามหลักการเขียนที่ดี

ช. ประเมินผลและปรับปรุงการเขียน

3.3.3.1 ประเภทของการเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น

การแบ่งประเภทของการเขียนแสดงทรัพย์สินหรือ
แสดงความคิดเห็น อาจแบ่งได้ 4 วิธีดังต่อไปนี้

ก. แบ่งตามจุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายในการเขียนแสดงทรัพย์สินหรือแสดง
ความคิดเห็นมี 5 ประการ คือ เพื่อประเมินค่า เพื่อแนะนำ เพื่อให้ข้อสังเกต
เพื่อให้ตัดสินใจ หรือเพื่อแสดงอารมณ์อย่างใดอย่างหนึ่งหรืออาจมีจุดมุ่งหมายหลาย
อย่างในเรื่องเดียวกัน

ข. แบ่งตามเนื้อหา

ประเภทของการเขียนแสดงทรัพย์สิน หรือแสดง
ความคิดเห็น อาจแบ่งได้ดังนี้

1. ศาสตร์ต่าง ๆ เป็นเรื่องวิชาการโดยตรง
เช่น อักษรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ เป็นต้น การแสดงทรัพย์สินทาง
วิชาการนี้ จะต้องมีหลักวิชาอ้างอิงอย่างชัดเจน ถูกต้องตามความเป็นจริง ผู้เขียน
ต้องคำนึงไว้เสมอว่า มีท่านผู้รู้ที่แม้ท่านจะมิได้เขียนเรื่องนี้ไว้ แต่ท่านก็อาจจะได้
อ่าน ข้อเขียนของตน สิ่งใดที่ยังไม่แน่ใจหรือหาข้อมูลมายืนยันไม่ได้ ก็ควรระบุให้
ชัดแจ้งว่า ไม่แน่ใจ โดยไม่ต้องเกรงว่าจะกลายเป็นคนรู้น้อย การเขียนแสดง
ทรัพย์สินทางวิชาการนี้ นอกจากจะปรากฏในวารสารทางวิชาการแล้ว ยังปรากฏ

มากในการสอบ โดยเฉพาะการตอบข้อสอบแบบอัตนัย

2. เรื่องทั่วไป ซึ่งอาจอ้างอิงหลักวิชาหรือไม่ก็ได้ เช่น เรื่องเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม จริยธรรม สังคม เป็นต้น เป็นเรื่องที่ทำอ่านได้ง่าย จากหนังสือพิมพ์และวารสารทั่วไป การเขียนแสดงทรรศนะในเรื่องทั่วไปนี้ ผู้เขียนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเต็มที่ในขอบเขตของจรรยาบรรณและหลักการเขียนที่ดี

ค. แบ่งตามประเภทของผู้ส่งสาร

การเขียนเพื่อแสดงทรรศนะ โดยยึดตัวบุคคลนั้นสามารถแบ่งได้หลายประเภทคือ

1. บรรณาธิการหรือกองบรรณาธิการ บทความในหนังสือพิมพ์ ที่เขียนโดยบรรณาธิการ หรือกองบรรณาธิการ ถือเป็นความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์หรือวารสารฉบับนั้น ๆ

2. ประชาชนทั่วไป บทความบทวิจารณ์ซึ่งประชาชนทั่วไปเขียนไปลงตามหนังสือต่าง ๆ ผู้เขียนเป็นผู้รับผิดชอบงานเขียนของตน มิใช่บรรณาธิการ

3. ผู้สอบ ในการสอบของโรงเรียน สถาบันการศึกษา หรือการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานตามหน่วยงานต่าง ๆ ผู้สอบคือผู้ส่งสารประเภทหนึ่ง ซึ่งเขียนแสดงทรรศนะในเรื่องที่ข้อสอบกำหนด

4. ผู้ทำงานในหน่วยงาน ทั้งหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทห้างร้าน เป็นผู้ส่งสารที่เสนอทรรศนะ ในรูปแบบทัก โศรณกร รายงาน ตลอดจนเรื่องปลุกย่อย ในหน่วยงานนั้น หรือระหว่างหน่วยงาน

5. ผู้ส่งสารผ่านสื่อต่าง ๆ นอกจากสื่อสิ่งพิมพ์แล้วยังมีสื่ออื่น ๆ ได้แก่ สื่อวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ แถบบันทึกเสียง ภาพยนตร์ เหล่านี้ส่วนใหญ่จะต้องมีบท บทที่เขียนเพื่ออ่าน หรือเพื่อแสดงทางสื่อเหล่านั้น จะมีบางประเภท ที่เป็นการเขียนแสดงทรรศนะ เช่น การวิเคราะห์ข่าวต่างประเทศ การแสดงละคร เป็นต้น

6. ผู้ส่งสารประเภทอื่น ๆ ที่ไม่จัดอยู่ในประเภทดังกล่าวข้างต้น อาทิ ผู้ที่มีความสัมพันธ์ต่อกันในฐานะบิดามารดากับบุตร

เพื่อนกับเพื่อน สามิภรรยาหรือคนรัก จดหมายหรือข้อความที่สื่อถึงกัน มักแสดง
 ทรศณะด้านต่าง ๆ เช่น คำชี้แนะสั่งสอนให้ทำความดี ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความ
 รู้สึกที่มีต่อกัน เป็นต้น

ง. แบ่งตามรูปแบบ

การเขียนแสดงทรศณะอาจแบ่งประเภทได้ตาม
 รูปแบบของการเขียน ได้แก่ บทความ บทวิจารณ์ บันทึก คำถามคำตอบ การ์ตูน
 เรื่องสั้น นวนิยาย บทร้อยกรอง ฯลฯ

สรุปได้ว่า การเขียนเพื่อบรรยาย การเขียนเพื่อเชิญชวน
 และการเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น ต่างก็มีลีลาหรือรูปแบบการเขียนที่แตกต่างกัน
 ออกไป กล่าวคือ การเขียนเพื่อบรรยาย เป็นการเขียนเพื่ออธิบายรายละเอียด
 เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ส่วนการเขียนเพื่อเชิญชวน เป็นการเขียนเพื่อชักจูง
 โน้มน้าว หรือหาเหตุผลมาหว่านล้อมเพื่อให้ผู้อ่านคล้อยตาม และการเขียนเพื่อ
 แสดงความคิดเห็น เป็นการเขียนเพื่อแสดงความรู้สึกนึกคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แม้ว่า
 การเขียนเพื่อแสดงเจตนาของผู้เขียนทั้งสามแบบจะมีจุดประสงค์ในการเขียนที่
 แตกต่างกัน แต่ก็มีจุดหมายสุดท้ายอันเดียวกันก็คือ ความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้ที่
 เขียนกับผู้อ่านนั่นเอง

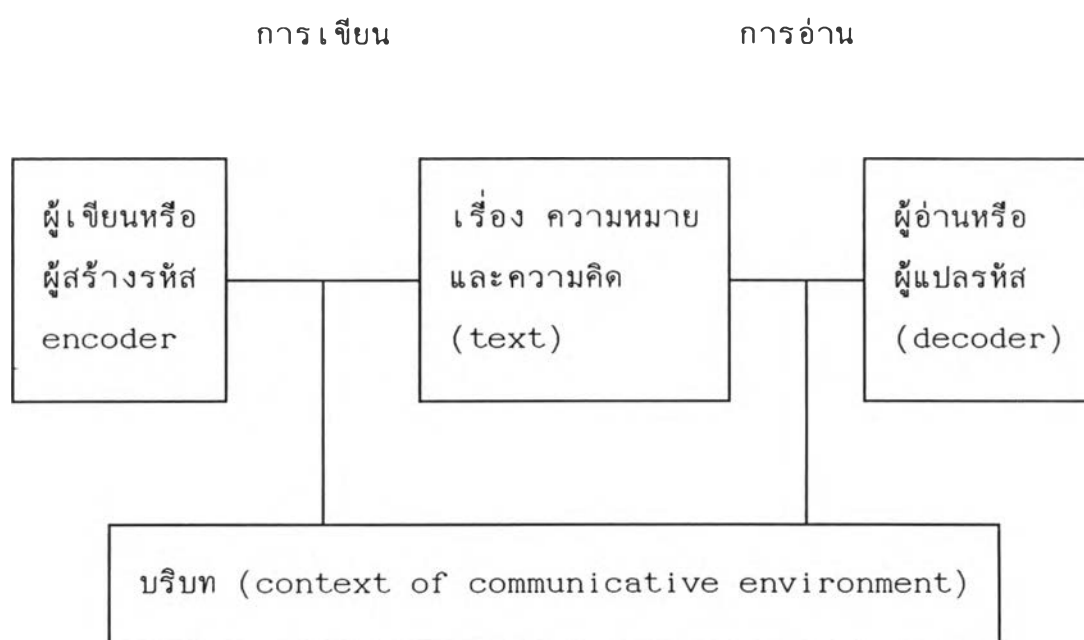
4. ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน

การเขียนเป็นกระบวนการทางความคิดที่ถ่ายทอดความรู้ ความคิดออก
 มาทางตัวอักษร และการอ่านก็เป็นกระบวนการทางความคิด โดยที่ผู้อ่านต้อง
 พยายามถอดความหมายของภาษาเขียน การเขียนกับการอ่าน จึงมีความสัมพันธ์กัน
 อย่างใกล้ชิด เนื่องจากผู้อ่านและผู้เขียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยผ่านตัวอักษรที่
 ได้เรียบเรียงออกมา ถึงแม้ว่าผู้เขียนและผู้อ่าน ไม่ได้เผชิญหน้ากันในขณะสื่อสาร
 ด้วยก็ตาม ผู้เขียนจะใช้ความรู้ในเรื่องโครงสร้างทางภาษา ตลอดจนกลไกในการ
 เขียนเพื่อใส่รหัสลงไป กลายเป็นรูปแบบของเนื้อความที่เป็นภาษาเขียน ในขณะที่
 ผู้อ่านก็ต้องใช้ความรู้ในเรื่องเดียวกัน ในการตีความหมายของข่าวสาร หรือสื่อ
 ความออกมา ดังที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับ

การเขียนไว้ดังนี้

มานิต บุญประเสริฐ (2526: 91) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการอ่านกับการเขียนว่า คือ การสื่อสารระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านโดยมีข้อเขียนเป็นสื่อกลาง หน้าที่ของผู้อ่านคือ การค้นหาความหมายจากข้อเขียนนั้น ๆ ผู้อ่านจะเข้าใจข้อความที่อ่านมากน้อยแค่ไหน จะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น ลักษณะของเรื่องที่อ่าน ประสบการณ์ร่วมระหว่างผู้อ่านและผู้เขียนความสามารถทางภาษา เป็นต้น

ศิริพร ลิ้มตระการ (2537: 20-21) กล่าวว่า กระบวนการเขียนและกระบวนการอ่าน เป็นระบบปฏิสัมพันธ์เนื่องจากกระบวนการทั้งสองประกอบด้วยส่วนย่อย ๆ 4 ส่วน คือ ผู้เขียนหรือผู้สร้างรหัส (encoder) เนื้อเรื่องและผู้เขียนแต่งขึ้น (text) ผู้อ่านหรือผู้แปลรหัส (decoder) และบริบทหรือสิ่งแวดล้อม (context) ดังจะเห็นจากแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 : แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเขียนและการอ่าน

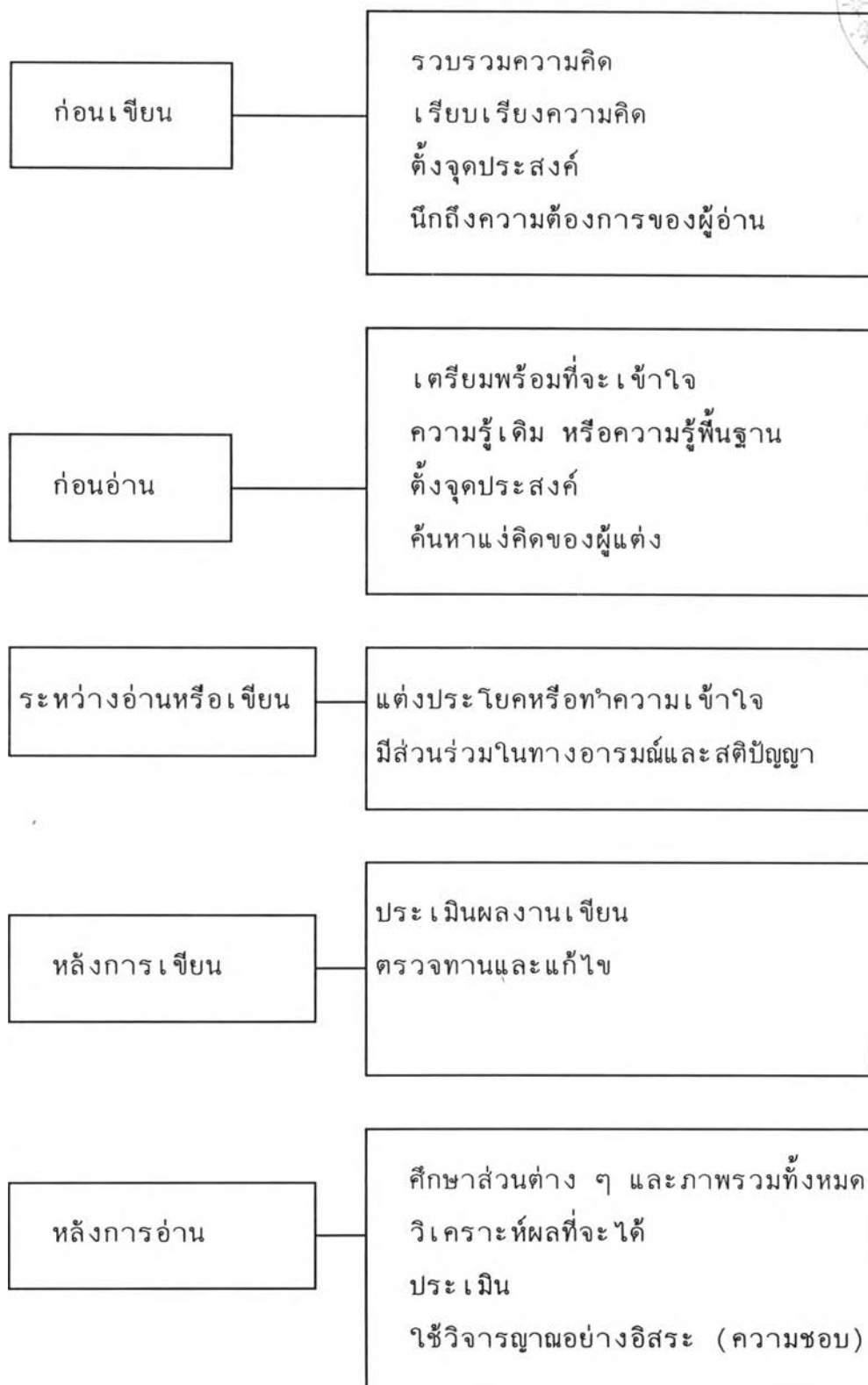
นอกจากทักษะการอ่านและการเขียนจะมีความสัมพันธ์กันดังกล่าวแล้ว ผู้อ่านและผู้เขียน ก็มีโอกาสดังกล่าวได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพราะในด้านการสื่อความหมาย ผู้เขียนเป็นแหล่งข้อมูล มีความคิดซึ่งต้องการจะสื่อออกไป และในการแสดงความคิด (encoding or expressing) ข้อมูลก็จะแปรรูปออกมาเป็นคำและตัวอักษรต่าง ๆ ซึ่งในการทำเช่นนั้น ผู้เขียนจะนำข้อมูลต่าง ๆ เช่น ความรู้ และประสบการณ์เดิม ความรู้ทั่วๆ ไปและความรู้ทางภาษา ทักษะ ค่านิยม สิ่งที่เกี่ยวข้อง จุดประสงค์ รวมทั้งสมมติฐานเกี่ยวกับภาษา เนื้อเรื่อง มาผสมผสานและแสดงออกมา ในทำนองเดียวกัน ผู้อ่านจะต้องแปลรหัส หรือความคิดของผู้เขียนจะต้องนำความรู้ ประสบการณ์ ตลอดจนความสามารถทางด้านภาษา คัพท์ ไวยากรณ์ สมมติฐาน เกี่ยวกับภาษาและเนื้อเรื่อง ทักษะ ค่านิยม ฯลฯ และจุดประสงค์การอ่านมาใช้ในการอ่านด้วย

ซานดรา สตอทสกี (Sandra Stotsky, 1983 : 627-642) ได้ทำการวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน ซึ่งทำวิจัยในช่วง ค.ศ. 1937-1981 จำนวน 82 เรื่อง และได้สรุปว่า ผู้ที่มีความสามารถในการเขียนสูง จะสามารถอ่านได้ดี ผู้ที่มีประสบการณ์ในการอ่านมาก ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านสูง จะเขียนงานเขียนที่มีความซับซ้อนทางไวยากรณ์ ได้ดีกว่าและประสบการณ์ในการอ่านจะช่วยพัฒนาการเขียนได้มากกว่าการสอนไวยากรณ์ หรือการทำแบบฝึกหัดการเขียน

จะเห็นได้ว่าผู้เขียนจะเป็นผู้ที่สร้างรหัสขึ้นมาสำหรับใช้ถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดของตนลงไป กลายเป็นเรื่องราวต่าง ๆ ในขณะที่ผู้อ่านนั้นจะเป็นผู้แปลรหัส หรือแปลความรู้สึนึกคิดของผู้เขียน ซึ่งบางครั้งก็จำเป็นต้องอาศัยบริบทเป็นตัวช่วยในการตีความหมายของภาษาเขียน

นอกจากนี้ สไควร์ (Squire อังใน คีริพร ลิมตระการ, 2537 : 20-21) ได้ให้เหตุผล โดยชี้แจงว่า การอ่าน การเขียน เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นว่า การอ่านและการเขียนมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอยู่มาก ทั้งนี้เพราะทักษะทั้ง 2 นี้ เป็นปฏิสัมพันธ์กัน กล่าวคือ การที่จะเข้าใจเรื่องที่อ่านนั้น ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความคิดของผู้เขียน และเพื่อที่จะเข้าใจว่าผู้เขียนเขียนอย่างไร จะต้องเริ่มต้นโดยพยายามรวบรวมและเรียบเรียงข้อมูลทั้งหมด ที่ผู้อ่านได้มาจากความเข้าใจออกเป็นโครงสร้างของข้อเขียน ซึ่งจะช่วยให้เห็นโครงเรื่องของผู้เขียนและเข้าใจความต้องการของผู้สื่อความหมายในที่สุด

สรุปได้ว่าการอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันโดยตรง ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอน หรือจัดกิจกรรมเกี่ยวกับทักษะทั้ง 4 ประเภท อันได้แก่ ฟัง พูด อ่าน และเขียนจึงต้องจัดให้สัมพันธ์กัน โดยเฉพาะการอ่านและการเขียน เพราะยิ่งเมื่อนักเรียนได้อ่านมากก็จะช่วยให้มีความสามารถในการเขียนยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวกับความสามารถในการอ่านและการเขียน ในระดับข้อความไม่พบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องนี้โดยตรง แต่มีงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน การเขียน และความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการเขียนดังนี้

1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

วิไลวรรณ พุ่มเกษม (2532: 75) ได้ทำวิจัยเรื่อง การใช้นิทานพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงใต้ เสริมทักษะการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี วัตถุประสงค์เพื่อสร้างบทเรียนจากนิทานพื้นบ้าน เสริมทักษะการอ่าน และเพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลการอ่านระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมและเพื่อ

ศึกษาความก้าวหน้าในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลอง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มะขาม จำนวน 76 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ผลในการอ่านทดสอบ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 ห้องเรียนแล้วเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนสัมฤทธิ์ผลในการอ่าน ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนของนักเรียนทั้งสามห้อง ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงจับสลากเลือกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 38 คน กลุ่มทดลองเรียนโดยใช้นิทานที่บ้านเสริมทักษะการอ่าน กลุ่มควบคุมเรียนโดยวิธีสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า สัมฤทธิ์ผลในการอ่านของ นักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้นิทานที่บ้านเสริม ทักษะการอ่าน มีความก้าวหน้าในการอ่าน โดยคะแนนสัมฤทธิ์ผลในการอ่านก่อนการเรียนและ หลังการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จันทร์ทรา จรพงษ์ (2535:61-63) ได้ศึกษาผลของการฝึกควบคุมกระบวนการอ่านโดยการแลกเปลี่ยนบทบาท ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ด้อยความสามารถในการอ่าน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการฝึกควบคุมกระบวนการอ่าน โดยการแลกเปลี่ยน บทบาท ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ด้อยความสามารถในการอ่าน ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคุณ กรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน แบ่งเป็น กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกควบคุมกระบวนการอ่าน โดยการแลกเปลี่ยนบทบาท กลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย คือ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเข้าใจความ 2 ชุด ใช้ก่อน การฝึกและหลังการฝึก ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองกลุ่มที่ได้รับการฝึกควบคุม กระบวนการอ่าน โดยการแลกเปลี่ยนบทบาท มีความสามารถในการอ่านเข้าใจ ความสูงกว่า กลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกควบคุมกระบวนการอ่าน และกลุ่มที่ได้รับการฝึก ควบคุมกระบวนการอ่าน มีคะแนนความสามารถในการอ่านเข้าใจความ จากการ

ทดสอบหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง ส่วนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึก ควบคุมกระบวนการอ่าน มีความสามารถในการอ่านเข้าใจความ จากการทดสอบ ก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

มาลินี เริ่มยินดี (2529 : 71-72) ทำวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์งานเขียนร้อยแก้วภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 9 วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อวิเคราะห์งานเขียนร้อยแก้วภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 9 ในด้านความรู้สึกประทับใจ จากงานเขียนทั้งฉบับ ด้านสาระขอบเขตของเนื้อหา วิธีการเขียนและการนำเสนอ ความคิด สีสาน สำนวน ความเหมาะสมของวิธีการเขียนที่สอดคล้องกับประเภทของ งานเขียน ความถูกต้องด้านไวยากรณ์ และโครงสร้าง ตัวสะกดการันต์ การใช้ วรรคตอน และรูปแบบการเขียน ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 ในเขตการศึกษา 9 จำนวน 345 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบวัดทักษะและการเขียนและเกณฑ์การวิเคราะห์งานเขียนร้อยแก้ว แบบสอบ ภาษาไทย 3 ประเภท คือ เรียงความ จดหมายสมัครงาน และย่อความ และเกณฑ์ การวิเคราะห์งานเขียน 3 ประเภทดังกล่าว วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ผลการวิจัย พบว่างานเขียนเรียงความโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง พิจารณาในรายละเอียด พบว่าด้านการเขียนตัวสะกดการันต์ถูกต้อง แต่มีข้อควรปรับปรุง 1 - 3 แห่ง จัดอยู่ใน เกณฑ์ดี ด้านรูปแบบการเขียนเรียงความประกอบด้วย คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป มีข้อควรปรับปรุง 1 - 3 แห่ง จัดอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนด้านเนื้อหาสาระมีความคิด สร้างสรรค์ แต่ไม่แปลกใหม่ มีความชัดเจนและการให้เหตุผลไม่ครบถ้วน จัดอยู่ใน เกณฑ์ปานกลาง ส่วนงานเขียนจดหมายสมัครงาน โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง พิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านการเขียนตัวสะกดการันต์ถูกต้องจัด อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ด้านการใช้วรรคตอนถูกต้องแต่มีข้อควรปรับปรุง 1-3 แห่งจัดอยู่ใน เกณฑ์ดี ด้านการเรียบเรียงความคิดและการนำเสนอความคิดมีการเสนอข้อมูล

ชัดเจน เป็นระเบียบ และเสนอข้อมูลที่อ่านพบหรือบอกที่มาของข้อมูลแต่มีข้อควรปรับปรุง 5 แห่ง จัดอยู่ในเกณฑ์อ่อนและงานเขียนย่อความอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าด้านการเขียนสะกดคำวรรคถูกต้อง แต่มีข้อควรปรับปรุง 1-3 แห่ง ด้านคุณภาพของสาระและขอบเขตของเนื้อหา สามารถเก็บใจความสำคัญของเรื่องขาดไปบางส่วนจัดอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนด้านรูปแบบการย่อความประกอบด้วยการใช้ขึ้นต้น และย่อหน้าถูกต้อง แต่มีข้อควรปรับปรุง 3 แห่ง จัดอยู่ในเกณฑ์อ่อน

อภิรักษ์ อนุชาน (2529 : 98-101) ศึกษาเปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความและความคิดริเริ่มในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความ และความคิดริเริ่มในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ ตัวอย่างประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน กลุ่มทดลองสอนโดยวิธีแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กลุ่มควบคุมใช้วิธีสอนตามแนวคู่มือการสอน ใช้เวลาในการทดลอง 12 คาบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนเรียงความโดยกำหนดหัวข้อเรื่องให้ และโดยการใช้ภาพเป็นสิ่งเร้า ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม และในด้านความคิดริเริ่มในการเขียนเรียงความแบบกำหนดหัวข้อเรื่องให้ และแบบใช้ภาพเป็นสิ่งเร้า ของนักเรียนที่สอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการไม่แตกต่างกัน

วสี สุมิพันธ์ (2530: 65-69) ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนซ่อมเสริมโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ และครูเป็นผู้สอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนเรียงความ และความสนใจในการเขียนเรียงความของ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนซ่อมเสริมโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะและครูเป็นผู้สอน ตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดนโชนศิริบุญญาคม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน นักเรียนในกลุ่มทดลองได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยครูเป็นผู้สอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเรียงความ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการเขียนเรียงความ และมีความสนใจ ในการเขียนเรียงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสนใจในการเขียนเรียงความก่อนและหลัง การทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนในกลุ่มควบคุม มีความสนใจในการเขียนเรียงความก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรวรรณ วสุกุล (2533:79-80) ได้ทำวิจัยเรื่องความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 1 ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 1 จำนวน 345 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ หาค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 1 ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความสามารถในการอ่าน ความสามารถในการฟัง ความสามารถ ในการเขียน และความสามารถในการพูด

อิงอร อมาตยกุล (2535: 71-75) ศึกษาความสามารถทางการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา

เขตการศึกษา 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถทางการเขียนเรียงความ และศึกษาปัญหาการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ในด้านการเสนอเนื้อหาสาระการใช้ภาษารูปแบบการเขียน และส่วนประกอบการเขียน ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 จำนวน 251 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนเรียงความ และเกณฑ์การประเมินผลการเขียนเรียงความ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สามารถเขียนเรียงความในด้านการเสนอเนื้อหาสาระ การใช้ภาษารูปแบบของการเขียน และส่วนประกอบการเขียนอยู่ในเกณฑ์ดี ได้คะแนนเฉลี่ย 48.47 จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน นอกจากนี้ยังพบว่า มีปัญหาการเขียนเรียงความดังนี้ ปัญหาด้านการเสนอเนื้อหาสาระ ปัญหาด้านการใช้ภาษาปัญหาด้านรูปแบบการเขียน และปัญหาด้านส่วนประกอบการเขียน

นลินี บพิตรสุวรรณ (2537 : 97-99) ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียน และแรงจูงใจในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับการสอนตามคู่มือครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียน และแรงจูงใจในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับการสอนตามคู่มือครู ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโชคชัยสามัคคี อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 90 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 45 คน กลุ่มควบคุม 45 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามคู่มือครูใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 16 คาบ โดยใช้เนื้อหาเดียวกันในการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนภาษาไทย และแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเขียนภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางการเขียนภาษาไทย และแรงจูงใจ ในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับการเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริวรรณ ฉากแก้ว (2530: 70-71) ได้ทำวิจัยเรื่องผลของการใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย ที่มีต่อความสามารถทางการเขียนความเรียงภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อศึกษาผลของการใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชประชาสมาสัย จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 35 คน กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองใช้การอภิปรายรายกลุ่มย่อย กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุมใช้การเรียนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามเขียนความเรียงภาษาไทยแผนการสอนการเขียนความเรียงภาษาไทย และเกณฑ์การประเมินการเขียนความเรียงภาษาไทย ผู้วิจัยทดลองสอนทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลา 16 คาบ 8 สัปดาห์ หลังจากนั้นทดสอบความสามารถทางการเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลองสอนวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ การใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย ส่งผลให้ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าการเรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย ส่งผลให้ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในด้านเนื้อหา การเรียบเรียงความคิดและการใช้ถ้อยคำสูงกว่าการเรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่ส่งผลให้ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย ในด้านการใช้ไวยากรณ์และกลไกทางภาษาสูงกว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการเขียน

ปริญัตร์ พรหมศรี (2535: 103-105) ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียนและความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามรูปแบบเอริกา (Erica Model) และวิธีสอนตามคู่มือครู วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความ

เข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้รับการสอนตามรูปแบบเอริกา (Arica Model) และวิธีสอนตามคู่มือครู ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนคำเขื่อนแก้วชนูปถัมภ์ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร จำนวน 80 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 40 คน และกลุ่มควบคุม 40 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามรูปแบบเอริกา กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามคู่มือครู ใช้เวลาทดลองกลุ่มละ 16 คาบ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนภาษาไทยชนิดอัตนัย โดยให้นักเรียนเขียนเรียงความจากภาพ 1 เรื่อง และแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ซึ่งมีความเชื่อมั่น 0.80, 0.81 และ 0.88 ตามลำดับ ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ความสามารถทางการเขียนภาษาไทยและความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิสมัย ชุ่มจิตร (2536 : 76-80) ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีการสอนอ่านแบบเอสเอสอาร์ (SSR) กับวิธีการสอนตามคู่มือครู มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีการสอนอ่านแบบเอสเอสอาร์กับวิธีการสอนตามคู่มือครู ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรเมณฑิการ กรุงเทพมหานคร โดยสุ่มมา 2 ห้องเรียน แล้วจับสลากได้กลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน กลุ่มทดลองเรียนโดยวิธีการสอนอ่านแบบเอสเอสอาร์ กลุ่มควบคุมเรียนโดยวิธีการสอนตามคู่มือครู ใช้เวลาในการทดลอง กลุ่มละ 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน และแบบสอบถามเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย ผลการวิจัย พบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความสามารถในการเขียนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถในการเขียนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนของนักเรียน ที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบเอสเอสอาร์ ก่อนการทดลอง กับหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่เรียน โดยวิธีการสอนอ่านแบบเอสเอสอาร์ ก่อนการทดลองและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน

เรวัต กัญญา (2537 : 75-77) ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียน และความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนและวิธีสอนตามคู่มือครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียน และความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน และวิธีสอนตามคู่มือครู ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2527 ของโรงเรียนอัสสัมชัญสาโรงสมุทรปราการ จำนวน 60 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยวิธีสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มควบคุมได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู ใช้เวลาทดลอง กลุ่มละ 16 คาบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียน และแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ความสามารถทางการเขียนภาษาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลัดดา เจริญศิลป์พานิช (2537 : 103-104) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถการอ่าน และการเขียนภาษาไทยและภาษา

อังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 5 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่าน และการเขียนภาษาไทย ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านภาษาไทย และภาษาอังกฤษ และความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 5 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 420 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย แบบสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย แบบสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ แบบสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาไทย ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ความสามารถในการอ่านภาษาไทย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสามารถในการเขียนภาษาไทย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2. งานวิจัยต่างประเทศ

มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน การเขียน ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการเขียน ดังนี้

2.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการอ่าน

แมรี แคทเธอริน คัสเทอร์รี่ (Marry Caltherine Custureri, 1990:2440-A) ศึกษาผลการสอนอ่านแบบบูรณาการ ด้วยวิธีการอ่านหนังสือในเวลา 1 ชั่วโมง (Read a Book in an Hour) ที่มีต่อความเข้าใจศัพท์ อัตราการอ่าน และการเขียนเรียงความ ตัวอย่างประชากรเป็น

นักเรียนจากระดับชั้นต่าง ๆ กัน จำนวน 144 คน แบ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 48 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 44 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 32 คน ระยะเวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า การสอนแบบบูรณาการทำให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียน มีความมั่นใจในตนเองและมีความสามารถในด้านความเข้าใจ คัพท์ อรรถาการอ่าน และการเขียนเรียงความดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

มารี ลอเดส ลีเตสมา ลาดริโอ (Marie Lourdes Ledesma Ladrio, 1992) ได้ศึกษาอิทธิพลของความสามารถด้านการอ่าน และความรู้เดิมต่อความเข้าใจในการอ่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า ความเข้าใจในการอ่านได้รับผลกระทบจากความสามารถด้านการอ่าน และความรู้เดิมมากน้อยเพียงใด ตัวอย่างประชากรในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีความสามารถด้านการอ่านต่ำแต่มีความรู้เดิมมากจะมีคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีความสามารถด้านการอ่านต่ำและมีความรู้เด็มน้อย ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความรู้เดิมและความสามารถด้านการอ่านมีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเขียน

ไมซ์ (Mize, 1982:3004-A) ได้ทำวิจัยเพื่อเปรียบเทียบวิธีสอนทักษะการเขียนสองวิธี คือ ให้นักเรียนเลือกหัวข้อในการเขียนเองทุกครั้ง กับครูกำหนดหัวข้อให้นักเรียนเขียนเอง โดยทดลองกับนักเรียนเกรด 5 จำนวน 106 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งกลุ่มทดลองให้เรียนโดยเลือกหัวข้อในการเขียนเองทุกครั้ง กลุ่มควบคุมให้เรียนโดย ครูกำหนดหัวข้อให้เขียน ผลการทดลองปรากฏว่า หลังจากให้เวลาในการเขียน 30 นาที เท่ากัน กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม ผู้วิจัยสรุปว่าเป็นเพราะกลุ่มทดลองได้เขียนในสิ่งที่เขาสนใจและมีความรู้ ไม่ถูกบีบบังคับให้เขียนจึงมีความกระตือรือร้นและระมัดระวังในการใช้ภาษาอย่างดียิ่ง

สเตฟเฟิล (Stefl, 1982 : 2493-A) ได้ทำการวิจัย เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนข้อความแบบบรรยาย 1 ย่อหน้า ที่สอนโดยมีการชี้แนะและไม่มีการชี้แนะ โดยทดลองกับนักเรียนเกรด 3 ในรัฐอิลลินอยส์ จำนวน 196 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มควบคุมให้เขียนโดยไม่มีการชี้แนะ ครูจะเป็นผู้เลือกหัวข้อให้เขียนเอง ส่วนกลุ่มทดลองให้เขียนโดยมีการชี้แนะ ครูจะให้ตัวอย่างข้อความจากย่อหน้าจากหลาย ๆ หัวข้อ ให้นักเรียนเลือกที่จะเขียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรที่นักเรียนสนใจ แล้วมีการอภิปรายกันว่าเหตุใด จึงเลือกหัวข้อนั้น พร้อมทั้งชี้แจงเนื้อหาของเรื่อง คำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ แล้วจึงให้นักเรียนเขียนข้อความใหม่อีกครั้งด้วยตนเอง และเขียนเรื่องใหม่เลียนแบบตัวอย่างด้วย ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่เขียนข้อความ 1 ย่อหน้า แบบบรรยายสูงกว่านักเรียนที่เขียนโดยไม่มีการชี้แนะ

ทอม ลินสัน (Tom Linson, 1983: 3832-A) ได้ทำวิจัย เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ในการเขียนเรียงความของนักเรียน จากเรื่องราวที่ครูกำหนดให้ โดยใช้สื่อการเรียนการสอนต่างกัน 3 ประเภท คือ เรื่องราวที่ให้นักเรียนอ่านเอง ครูอ่านเรื่องราวให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนดูโทรทัศน์เรื่องนั้น ซึ่งเรื่องราวที่ใช้เป็นบทเรียนนี้เป็นเรื่องราวเดียวกัน ทดลองกับนักเรียนเกรด 5 จำนวน 30 คน จากโรงเรียนในรัฐเซาท์เวสต์ จอร์เจีย ใช้เวลาทดลอง 3 สัปดาห์ จากนั้นให้นักเรียนเขียนเรื่องราวนั้น เป็นเรียงความตามที่นักเรียนจำได้ ความสามารถในการเขียนเรียงความนี้ วัดได้จากความสามารถในการใช้คำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ ส่วนวน เนื้อหาสาระ และลำดับของความคิดหรือเหตุการณ์ในเรื่อง จากผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่รับรู้บทเรียนจากโทรทัศน์ จะเขียนเรียงความได้ดีที่สุด รองลงมาคือการอ่านเรื่องราวเองและต่ำสุดคือการที่ครูอ่านเรื่องราวให้ฟัง ผู้วิจัยสรุปว่า การที่นักเรียนได้รับสิ่งเร้าเพียงด้านเดียว คือ การมองเห็นหรือการได้ยินนั้น ให้ผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่า การได้รับสิ่งเร้าทั้งสองทาง แต่ถ้าเปรียบเทียบสิ่งเร้าระหว่างการมองเห็นกับการได้ยิน สิ่งเร้าการมองเห็น จะได้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าการได้ยิน

เบเกอร์ แคทเธอรินน์ แอนน์ (Baker Catherine Anne, 1984: 2816-A) ได้ทำวิจัยเพื่อค้นหาอิทธิพลของการสอนทักษะการเขียน ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนเกรด 10 โดยศึกษากับนักเรียนในรัฐอินเดียนา จำนวน 8 ห้องเรียน ที่ได้รับการสอนโดยครู 4 คน แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ซึ่งนักเรียนแต่ละกลุ่มมีความสามารถในการอ่านสูงและต่ำแตกต่างกัน ครูแต่ละคนจะสอนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง ได้รับบทเรียนเกี่ยวกับการเขียนที่แสดงโครงสร้างของเนื้อความเปรียบเทียบให้เห็นส่วนต่าง ๆ ชัดเจน ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับบทเรียนเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน (Comprehension) และใช้สื่อการสอนเปรียบเทียบ จากนั้นจึงทดสอบนักเรียนหลังการทดลองโดยให้เขียนข้อความ ที่แสดงใจความสำคัญของเรื่องจากการที่นักเรียนระลึกได้โดยอิสระ และแบบทดสอบปรนัย จากผลการวิจัยแม้ว่าจะไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม แต่คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองนั้นสูงกว่าในทุกกรณี

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน

มิเชล จาโนปูลอส (Michael Janopoulos, 1986: 763-769) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน และประสิทธิภาพในการเขียนภาษาที่สอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า การอ่านเพื่อความเพลิดเพลินในภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สอง มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพในการเขียนภาษาที่สองหรือไม่ ตัวอย่างประชากร จำนวน 79 คนเป็นชาวต่างประเทศ ที่เรียนระดับปริญญาตรีที่ มหาวิทยาลัยโอไฮโอ (Ohio State University) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อหาข้อมูลด้านการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน และให้เขียนงานเขียนเป็นภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่อ่านหนังสือต่าง ๆ เพื่อความเพลิดเพลิน ในภาษาที่สองมาก จะมีประสิทธิภาพในการเขียนภาษาที่สองสูง ส่วนผู้ที่อ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลินในภาษาที่หนึ่งมากนัก ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในการเขียนภาษาที่สอง และไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลินในภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สองกับประสิทธิภาพในการเขียนภาษาที่สอง

ประทีน พิมพ์สาร (Pratin Pimsarn, 1987: 274-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและการเขียน ของนักศึกษาในระดับวิทยาลัย ซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง กลุ่มตัวอย่างประชากร คือนักศึกษานานาชาติ ชั้นปีที่ 1 ซึ่งเข้าศึกษาตามหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยของรัฐเขตตะวันตกเฉียงใต้สหรัฐอเมริกา จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่าระดับความสามารถด้านการอ่านและการเขียน ของนักศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผู้ที่มีความสามารถในการอ่านอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าระดับเฉลี่ย มีแนวโน้มจะเขียนได้ดี และผู้ที่มีความสามารถในการอ่านอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าระดับเฉลี่ย ก็มีแนวโน้มที่จะเขียนได้ไม่ดีด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า สัมฤทธิ์ผลทางการอ่าน ซึ่งประเมินโดยแบบทดสอบการอ่าน เนลสัน-เดนนิ ชูด A (The Nelson-Denny Reading Test Form A) และระดับความสามารถด้านการเขียน ซึ่งประเมินโดยการตรวจด้วยวิธีใช้ความรู้สึกตัดสินทั้งเรื่อง (Holistic Scoring) นั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กัญญารัตน์ ทอย เกตขาม (Kunyarut Toy Getkham, 1988: 1230-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเขียน และความสามารถในการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ตัวอย่างประชากรในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยให้ตัวอย่างประชากรทำแบบสอบความเข้าใจในการอ่าน Standard Test of Academic Skills Level 1 Form E จากนั้นแบ่งตัวอย่างประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม ตามคะแนนที่ได้จากการทำแบบสอบตามคือ กลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านสูงและกลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ ให้ทั้ง 2 กลุ่ม อ่านบทความ 2 เรื่อง แล้วเขียนเรียงความโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากบทความที่อ่าน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านสูง เขียนเรียงความที่มีการจัดรูปแบบ และคุณภาพที่สูงกว่าและใช้เวลาในการเขียนโครงร่างมากกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง นอกจากนี้ยังพบว่าความสามารถในการอ่านเป็นตัวทำนายคุณภาพในการเขียนได้ดีที่สุดในขณะที่ไม่พบว่า จำนวนปีที่เรียนภาษา

อังกฤษ อายุและเพศ เป็นตัวทำนายคุณภาพการเขียนที่ดี

โพ ฟอง ควา (Poh Fong Kwah, 1988 : 25-A) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ ที่สอนเป็นภาษาที่สอง วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ว่าความสามารถในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาที่สอง มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และความสามารถในการเขียนภาษาที่สอง และจำนวนครั้งในการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน ทั้งในภาษาที่หนึ่ง และภาษาที่สองมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ พบว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียนในภาษาที่สอง มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง ความสามารถในการเขียนภาษาที่สอง ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งในการอ่าน เพื่อความเพลิดเพลินในภาษาที่สอง อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีความสามารถในการเขียนภาษาที่สองต่ำนั้น จะใช้เวลาในการอ่านภาษาที่หนึ่ง และจำนวนครั้งในการอ่านภาษาที่หนึ่งมากกว่า ผู้ที่มีความสามารถการเขียนภาษาที่สองสูงกว่า นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า การอ่านหนังสือนิตยสาร จะมีบทบาทสำคัญต่อการเขียนในภาษาที่สอง โดยทั่วไปแล้วผู้ที่มีความสามารถในการเขียนภาษาที่สองสูง จะอ่านหนังสือนิตยสารหลายประเภทได้มากกว่าผู้ที่มีความสามารถในการเขียน ภาษาที่สองต่ำกว่า จากการศึกษาครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานว่าความสามารถในการอ่านและการเขียน ในภาษาที่สองมีความสัมพันธ์กัน

แมรี-อัลเลน แมคมิลแลน (Mary-Ellen MacMillan, 1990: 1502-A) ได้ทำวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอ่าน และการเขียนของนักเรียน เกรด 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ผลของการเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียน ว่ามีผลต่อกระบวนการอ่านและการเขียนของนักเรียนอย่างไร และเพื่อศึกษาถึงการอ่านและการเขียนของนักเรียนว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียน เกรด 5 ของ แมรี แอนน์ เวสเซลล์ (Mary Ann Wessells) โรงเรียน สตราทแฮม เมมโมเรียล (Stratham Memorial School) โดยผู้วิจัยเก็บ

ข้อมูลจากแบบสังเกตนักเรียนในชั้นเรียน การสัมภาษณ์ทดสอบการเขียน และการอ่าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า เมื่อเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน จะมีผลต่อกระบวนการอ่านและการเขียน ของนักเรียนนอกจากนี้ยังพบว่ากระบวนการอ่านและการเขียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กัน

แพทริเซีย คาร์เรล และ อุลลา คอนเนอร์ (Patricia Carrell and Ulla Connor, 1991: 314-324) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและการเขียนเนื้อเรื่องแบบบรรยายและเนื้อเรื่องแบบโน้มน้าวของนักศึกษามหาวิทยาลัยเพอร์ดู (Purdue University) ระดับปริญญาตรี 23 คน และระดับปริญญาโท 10 คน ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง พบว่า การอ่านและการเขียนมีความสัมพันธ์กันเมื่อ (1) วัดการอ่านด้วยแบบสอบถามแบบเลือกตอบ และวัดการเขียนแบบรวมในเนื้อเรื่องแบบโน้มน้าว (2) วัดการอ่านด้วยแบบบันทึกสิ่งที่จำได้จากการอ่านและวัดการเขียนแบบรวมทั้งในเนื้อเรื่องแบบบรรยายและแบบโน้มน้าว แต่การอ่านและการเขียนไม่มีความสัมพันธ์กัน เมื่อ (1) วัดการอ่านด้วยแบบสอบถามแบบเลือกตอบ และวัดการเขียนแบบรวมในเนื้อเรื่องแบบบรรยาย (2) วัดการอ่านด้วยแบบสอบถามแบบเลือกตอบ และวัดการเขียนแบบวิเคราะห์คุณภาพ (3) สูดท้ายวัดการอ่านด้วยแบบบันทึกสิ่งที่จำได้จากการอ่านและวัดการเขียนแบบวิเคราะห์คุณภาพ ทั้งในเนื้อเรื่องแบบบรรยายและแบบโน้มน้าว ยังพบอีกว่า ความสามารถในการเขียนเนื้อเรื่องแบบบรรยายง่ายกว่าเนื้อเรื่องแบบโน้มน้าว และได้สรุปเกี่ยวกับเครื่องมือวัดว่า เครื่องมือวัดที่ต่างกัน แม้วัดในเรื่องเดียวกัน ก็ไม่จำเป็นต้องให้ผลเหมือนกันเสมอไป

อิสระ แอล สาระงาม (Isara L. Sarangarm, 1992: 1042-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียน ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเขียนและการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนการเขียนเพื่อพัฒนาการอ่าน และเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ที่เรียนการเขียนเพื่อพัฒนา

การอ่าน และนักเรียนที่ไม่เรียนการเขียนเพื่อพัฒนาการอ่าน ตัวอย่างประชากร เป็นนักเรียนเกรด 1 จำนวน 182 คน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 นักเรียนที่เรียนการเขียนเพื่อพัฒนาการอ่าน เขต 1 จำนวน 61 คน กลุ่มที่ 2 นักเรียนที่เรียนการเขียนเพื่อพัฒนาการอ่านที่ไม่ได้อยู่ในเขต 1 จำนวน 60 คน และ กลุ่มที่ 3 นักเรียนที่ไม่ได้เรียนการเขียนเพื่อพัฒนาการอ่านและไม่ได้อยู่ในเขต 1 จำนวน 61 คน เครื่องมือที่ใช้วัดคือ แบบสอบถามความเข้าใจในการอ่านและแบบสอบการเขียนเรียงความ โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าถดถอยอย่างง่าย และการหาค่าที่ (t -test) ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการเขียนและการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนการเขียนเพื่อพัฒนาการอ่าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001